

7 คนสำคัญ ที่จะเป็นพลังเปลี่ยนชีวิต

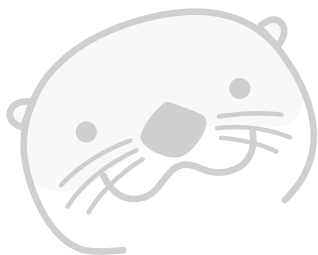
找对你人生中最重要的人

หลี่เหยวเหวิน

เจียน

ร่ำพรรณ รักศรีอักษร

แปา

กดจออ่าน

คำนำสำนักพิมพ์

หลี่เหว่ยเหวิน ผู้เขียน เป็นผู้เชี่ยวชาญการอบรมด้านประชาสัมพันธ์ ได้ค้นคว้าหลักการสร้าง “เครือข่ายความสัมพันธ์กระดับ” แล้วนำมาเขียนเป็นหนังสือชื่อเดียวกัน และได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง ครั้นนี้ผู้เขียนได้นำเนื้อหาดังกล่าวมาเรียบเรียงให้อ่านง่ายขึ้น โดยเน้นที่บทบาทสำคัญของคน 7 คนต่อการพัฒนาของเราทุกคน คือเพื่อนเล่น เพื่อนตอนเรียนมหาวิทยาลัย เพื่อนร่วมงาน เจ้านาย หุ้นส่วน คนรู้ใจ คู่ครอง บทบาทของคนทั้ง 7 หมายถึง 7 พลังสำคัญในแต่ละช่วงวัยของเรา ผู้เขียนได้วิเคราะห์บทบาทสำคัญของแต่ละคน รวมทั้งการแยกแยะ และทักษะการสร้างความสัมพันธ์

อาศัยเครือข่ายความสัมพันธ์ไม่ถึง 10 เปอร์เซ็นต์ก็สามารถทำภารกิจใหญ่ 90 เปอร์เซ็นต์ได้สำเร็จ ผู้เขียนนำเอาประสบการณ์ของตนเองมาสอนให้เราเห็นว่าในช่วงเวลาสำคัญของชีวิตควรจะเลือกทางไหน ตั้งแต่การเลือกเพื่อนเล่นวัยเด็ก หุ้นส่วนธุรกิจ คนรัก หรือคนนำทาง การเลือกในแต่ละครั้งจะมีผลต่อชีวิตคุณตลอดไป

ตุลาคม 2562

บทนำ

PROLOGUE

อย่าให้ตัวเองเป็นเกาะร้าง

ทิม คุก ซีอีโอบริษัทแอปเปิลคนปัจจุบันกล่าวไว้ว่า “อย่าให้ตัวเองกลายเป็นเกาะร้าง ผมคิดว่าในฐานะซีอีโอเป็นเรื่องสำคัญที่สุด” เขามีความเห็นที่ สำหรับผู้บริหารที่มองการณ์ไกล สิ่งที่น่ากลัวที่สุดคือการตกอยู่ในสภาพเหมือนเป็นเกาะร้าง

แน่นอน เกาะร้างคือความโดดเดี่ยวไร้การสนับสนุน เป็นสภาพที่น่ากลัวที่สุด ไม่รู้จะอาศัยใคร ไม่มีอะไรให้พึ่งพิง มีแต่อาศัยกำลังของตนตามลำพังในการตัดสินใจ โอกาสผิดพลาดจึงเพิ่มขึ้น ไม่มีใครอยากตกอยู่ในสภาพดังกล่าว

ก่อนเปิดอ่านหนังสือเล่มนี้ ผมขอตั้งคำถาม 2 ข้อ

1. คุณเป็นใคร (คำถามนี้น้อยคนที่จะคิด)
2. เวลาประสบปัญหาคุณสามารถขอความช่วยเหลือจากใครได้บ้าง (เรื่องนี้ใครๆ ก็คิด แต่ยามลำบากจะรู้ว่านี่เป็น

คำถามที่สำคัญจริง ๆ)

การตอบคำถาม 2 ข้อนี้เป็นการสะเดาะกุญแจเกาะร้างที่ทิมคูก พุดถึง ทำให้สิ่งสำคัญอันดับแรกคือ “คุณเป็นใคร” เพราะนี่จะเป็นพื้นฐานในการเติบโตและสร้างความสัมพันธ์ ถ้าคุณไม่ชัดเจนหรือไม่ระบุตัวตน ก็หมายความว่า คุณไม่รู้ว่าคุณตัวเองจะเป็นผู้ให้อะไรได้บ้าง ถ้ามองข้ามการสร้างตัวตน ไม่สามารถมอบคุณค่าไปสู่ภายนอก คุณก็จะก้าวเข้าสู่การเป็นเกาะร้าง ไม่ต้องมีใครมาทำอะไรคุณก็หนีไม่พ้น

เมื่อตอบคำถามได้แล้วว่าคุณเป็นใคร คุณก็จะรู้ว่าภารกิจสำคัญที่สุดในการเติบโตก็คือการสร้างตัวตน ทำให้ตนเข้มแข็งเติบโตใหญ่ แล้วรอบด้านคุณจะพบขอบเขตการขยายตัวออกไปสู่ภายนอก คบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีนิสัยและมุมมองความคิดแตกต่างออกไป ทำให้พวกเขาเป็นส่วนหนึ่งของคุณ ทำให้คุณครุ่นคิดว่าจะช่วยคนเหล่านี้ได้อย่างไร ได้เอาใจใส่เขา เติบโตพร้อมกับเขา แน่นนอน ไม่ว่าจะยุ่งแค่ไหน คนรอบข้างก็ยังมีแบบอย่างที่คุณควรศึกษา และมีพลังสำคัญต่อคุณเสมอ

คำถามที่สองต้องการย้ำให้คุณเข้าใจว่า “คนอื่นเป็นใคร” คนอื่นมีข้อดีอะไร มีความหมายต่อคุณอย่างไร เพื่อให้รู้ว่าเวลาคุณประสบปัญหาจะได้รับความช่วยเหลือหรือไม่ และจะขอความช่วยเหลือจากใคร ผมอยากย้ำว่าเราต้องขจัดความคิดที่ค้ำใจถึงผลประโยชน์ ไม่ใช่เพราะเห็นว่าเขามีประโยชน์จึงสานสัมพันธ์กับเขา แต่ให้เกิดจากความชอบพอและการช่วยเหลือกัน ความสัมพันธ์ควรจะเป็นส่วนหนึ่งของการเติบโต เป็นขั้นตอนที่ราบรื่นเป็นการพึ่งพาอาศัยกัน ไม่ใช่ฝ่ายหนึ่งอาศัยอีกฝ่ายหนึ่งอย่างเดียว

เช่นเดียวกับการกินอาหาร เรากินเพื่อไม่ให้ท้องหิว ไม่ใช่รอให้ร้องหิวแล้วกิน ทุกสิ่งทุกอย่างมีลำดับของเหตุและผล ผลที่

ปรากฏออกมาที่แตกต่างกันโดยพื้นฐาน

นิวมานกล่าวไว้ว่า “ถ้าคุณมองหาอะไร คนอื่นจะดูออก” บางคนไม่ใส่ใจว่าความสนใจตรงกันหรือไม่ คำหนึ่งถึงแต่ประโยชน์ที่ตนจะได้รับ ความสัมพันธ์เช่นนี้จะไม่สนิทใจและไม่สนุก และสุดท้ายอีกฝ่ายก็จะดูออก

หากตอบปัญหาสองข้อนี้ได้ เราก็สามารถหลีกเลี่ยงการเป็นเกาะร้าง และกลายเป็นคนที่เข้ากลุ่มไม่ได้ การเข้ากลุ่มเป็นการมองโลกในแง่ดี และเป็นพื้นฐานทางความคิดในการสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม คนที่เข้ากลุ่มหมายถึงว่า เขาสามารถยอมรับคนอื่นและเป็นที่ยอมรับของคนอื่น เขาพอใจที่จะสัมพันธ์กับคนอื่น ปิดกั้นตัวเองน้อย สามารถเปิดใจให้กับคนที่หมายตาไว้ (ซึ่งมักจะมีหลายคน) อย่างง่ายดาย และแสดงความเห็นของตนออกมา มักจะเข้าใจคนอื่นและกระตือรือร้น มีท่าทีที่ดีกับคนใกล้ชิด รู้ว่าควรจะอยู่กับคนแบบไหน

ประเด็นสำคัญที่สุดคือ เราต้องคงความเป็นตัวของตัวเองไว้ อย่างครบถ้วน แต่ก็รู้จัก “เปลี่ยนตัวตน” ท่ามกลางการเติบโต ซึมซับลักษณะพิเศษจากคนอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งคือ

1. คุณสามารถประเมินตัวเองได้อย่างถูกต้อง
2. คุณรู้ว่าจะเอาใจใส่คนอื่นได้อย่างไร
3. สร้างความสัมพันธ์อย่างกว้างขวาง
4. รักษาความเป็นตัวเองไว้อย่างครบถ้วนและยกระดับขึ้นเรื่อย ๆ
5. ฝึกความเคยชินในการแลกเปลี่ยนความเห็นกับผู้อื่น

ความสัมพันธ์ต่อกันเป็นการเสริมซึ่งกันและกัน แม้จะเป็นศัตรูคู่ปรปักษ์ก็ตาม ความสัมพันธ์ล้วนเกิดจากความต้องการ เรา

7 คนสำคัญที่จะเป็นพลังเปลี่ยนชีวิต

เอาชนะคู่แข่งต่อสู้เพื่อสนองความพอใจที่ต้องการเป็นผู้พิชิต เราสังหารศัตรูเพื่อสนองความต้องการที่จะแก้แค้น การสร้างความสัมพันธ์เป็นการรับเอาอะไรบางอย่างจากอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อสนองความต้องการของตัวเอง นี่เป็นเนื้อแท้ที่ไม่มีวันเปลี่ยน ไม่มีใครทำให้ความต้องการของตนเป็นจริงได้ในสภาพที่อยู่คนเดียวโดดเดี่ยวและไม่สัมพันธ์กับโลกภายนอก ทุกคนต้องอาศัยความร่วมมือจากคนอื่นทั้งนั้น

บนเส้นทางการเติบโต เราแต่ละคนต่างมีชีวิตอยู่ท่ามกลางความสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าไม่มีคนอื่นเราก็เป็นเกาะร้าง การก้าวออกจากการเป็นเกาะร้างก็คือการค้นหาผู้คน การพูดคุย แลกเปลี่ยนความเห็น อย่างเช่นเมื่อคุณยังเด็กไม่เห็นคุณค่าของเพื่อนเล่น พอเรียนมัธยมและมหาวิทยาลัยคุณก็ไม่เห็นคุณค่าของมิตรภาพบริสุทธิ์ พอเข้าทำงานคุณจะขาดประสบการณ์ในการร่วมมือกับเพื่อนร่วมงานและเจ้านาย พอคุณอยากก้าวหน้าด้านการทำงาน คุณก็ไม่มีวิธีที่จะทำให้คนอื่นสนับสนุน

นี่เป็นการทำร้ายชีวิตของตัวเอง นิวแมนมีความเห็นว่า “ผมไม่ส่งเสริมให้เอาคำว่า ‘ความสัมพันธ์’ มาใช้กับความสามารถของคนคนหนึ่งในการสร้างความสัมพันธ์ในสังคม เพราะความสัมพันธ์ในสังคมเป็นส่วนหนึ่งของการเติบโต แสดงว่าคุณได้พยายามค้นลึกและใช้ทรัพยากรสังคมอย่างเต็มที่แล้ว”

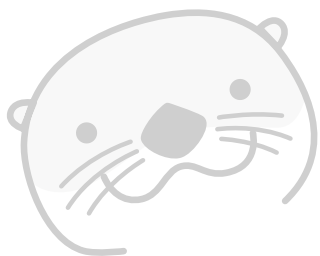
ในจีน “ความสัมพันธ์” มีความสำคัญ ทุกคนต้องการแต่ก็ดูแคลน รวากับว่าคนที่รู้จักสร้างความสัมพันธ์เป็นคนที่ไม่มีความสามารถ ความจริงแล้วตรงกันข้าม ถ้าคนคนหนึ่งรู้ตัวว่าตนมีความสามารถไม่พอ ก็ควรไปค้นหาและขอความช่วยเหลือจากคนอื่นร่วมมือกับคนอื่น เข้าใจกันและกัน เรียนรู้ข้อดีของกันและกัน เติมพลังให้ตัวเอง ส่งผลให้ตัวเองเก่งขึ้น

คำถามสุดท้ายที่หนังสือเล่มนี้จะให้คำตอบคือ “คนเรามีชีวิตอยู่เพื่ออะไร” หรือพูดอีกอย่างหนึ่งคือ “ทำไมเราต้องเติบโต” ถ้าชีวิตเป็นเพียงการเติบโตของคนคนหนึ่ง ชีวิตก็คงไม่มีความหมาย มนุษย์ใส่ใจปัญหาเนิ่นมาก ตลอดชีวิตของแต่ละคนต่างครุ่นคิดและก้าวออกจากสภาพที่เป็นเหมือนเกาะร้าง

คนที่อยู่บนเกาะร้างจะไม่รู้ว่าอะไรเป็นอะไร ชีวิตเต็มไปด้วยความสับสน ความเศร้าจะขยายตัวอย่างรวดเร็ว โลกนี้มีคนที่รู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัยและวิตกกังวลอยู่ทั่วทุกหนทุกแห่ง เราค้นหาเพื่อน เพื่อนก็ค้นหาเรา เพื่อค้นหาคนร่วมทาง เพื่อช่วยให้คุณใช้ชีวิตอย่างมีความสุขและเป็นชีวิตที่แท้จริง ผมหวังว่าหนังสือเล่มนี้จะให้คำแนะนำแก่คุณได้ หวังว่าผู้อ่านจะพบสาระที่เป็นประโยชน์ในการวางแผนอนาคต

ถ้าเป็นเช่นนั้น ผมจะยินดีอย่างยิ่ง

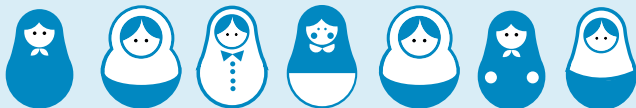
ကလေးဂျာနယ်

บทที่ 1

หาเพื่อนเล่นที่ใช้

ก้าวตามเส้นทางที่ถูกต้อง

๑ เพื่อนเล่นก็โตมาด้วยกัน

การสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดต้องมีปัจจัย 3 อย่าง คือ 1. รู้จักกัน 2. เข้าใจกัน 3. เห็นคุณค่าของกัน การรู้จักกันเป็นเรื่องง่าย แต่ละวันเรารู้จักคนมากมาย ลูกค้า เพื่อนร่วมงาน เพื่อนคุย ล้วนแต่เป็นคนรู้จัก แต่การจะเข้าใจกันและเห็นคุณค่าของกันเป็นเรื่องยาก บางคนสร้างความสัมพันธ์มาตลอดชีวิตแต่ไม่แน่ว่าจะเข้าใจกัน ยิ่งไม่ต้องพูดถึงการเห็นคุณค่าของกัน

- ตอนผมเรียนประถม ในห้องมีนักเรียน 40 กว่าคน เรารู้จักกันหมด เป็นคนหมู่บ้านเดียวกันทั้งนั้น แต่สุดท้ายคนที่เล่นเป็นเพื่อนเล่นของผมมีเพียงเจ็ดแปดคน หลายปีผ่านไป พอเรียนมัธยม คนที่ยังเป็นเพื่อนกันอยู่เหลือเพียงสองสามคน คนอื่นกลายเป็นคนที่ผ่านเข้ามาในชีวิต ไม่เข้าใจกันและไม่เห็นคุณค่าของกัน

ตอนเข้าทำงาน ในบริษัทมีพนักงานนับร้อย ขณะปฏิบัติงานที่งานเจียงมีเพื่อนร่วมงานหลายพัน เรากินข้าวหม้อเดียวกัน เหยหน้าชั้นมาก็เห็นหน้ากัน แต่สุดท้ายคนที่คุยกันได้และช่วยเหลือกันได้ไม่มีกี่คน ส่วนที่เหลือก็คือผู้ชมที่โคจรมาพบกันบนเส้นทางชีวิต เหมือนดอกไม้ใบหญ้าที่เราเห็นข้างทาง

ความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดสร้างยากมาก ต้องอาศัยความเชื่อมั่น ความต้องการหรือรสนิยมที่ตรงกัน ทั้งยังต้องอาศัยความพยายามของเราเอง และอาศัยความเข้าใจต่อเรื่องความสัมพันธ์ ความ

สัมพันธย์ใกล้ชิดที่เคยมีอาจจะเป็นแค่ผิวเผิน เป็นการเอาอกเอาใจตามมารยาท เสแสร้ง มีอะไรแฝงอยู่ภายใต้สีหน้ายิ้มแย้ม เหมือนกับว่าเข้าใจกัน ความจริงอาจจะค้ำนึ่งถึงแต่ชื่อเสียงผลประโยชน์

เมื่อชีวิตถือกำเนิดความสัมพันธย์ก็เกิดขึ้น การหาคนให้ถูกมักจะเป็นเรื่องยาก จึงมีเสียงโอดครวญว่าเพื่อนแท้หายาก แต่ถ้าคิดอีกแง่หนึ่ง เป็นเพราะเราไม่เข้าใจความสัมพันธย์ในสังคมใช่หรือไม่

คุณต้องการรับสิ่งมีค่าที่เขาให้อยู่ หรืออยากได้แรงบันดาลใจจากเขาเพื่อการเติบโตของตนเอง การเลือกที่ต่างกันจะส่งผลต่อชีวิตต่างกัน

วอร์เรน บัฟเฟตต์ นอกจากเป็นผู้เชี่ยวชาญการลงทุนที่สามารถวิเคราะห์หุ้นได้ดีเยี่ยม ยังเข้าใจการเติบโตของคนเราอย่างชัดเจน เขาบอกว่า “ชีวิตก็เหมือนกับบอลลินที่มีสิ่งสำคัญคือการค้นหาหิมะที่เริ่มละลายและทางลาดยาว” ถ้าอยากให้อบอลลินมีขนาดใหญ่ขึ้นเรื่อยๆ ขณะที่กำลังไป จำเป็นต้องมีปัจจัยสองประการข้างต้น

“หิมะ” ก็คือทรัพยากรทุกอย่างรวมทั้งเงิน คน และสิ่งที่สามารถรวบรวมได้ ทางลาดยาวก็คือทิศทางที่ถูกต้อง ไม่อาจขาดปัจจัยใดได้ เมื่อสองปัจจัยพร้อมแล้ว ยังต้องมีร่างกายที่แข็งแรง ความอดทนและทักษะ ทักษะเป็นความสามารถพื้นฐานที่สุดที่เราต้องเตรียมพร้อมในการใช้ชีวิต

“หิมะ” ในบอลลินที่วอร์เรน บัฟเฟตต์ พุดถึงยังประกอบด้วยความสัมพันธ์ทางสังคม ตั้งแต่ถือกำเนิด ทารกก็อยู่ท่ามกลางความสัมพันธ์ในสังคม พอลืมตาดูโลกก็เข้าสู่สภาพแวดล้อมนี้ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อชีวิตถือกำเนิด ความสัมพันธ์ก็เกิดขึ้น

ไม่ว่าจะอยู่ในครอบครัวแบบใด

ตั้งแต่ลืมตาดูโลกเราทุกคนก็ก้าวไปตามเส้นทางความสัมพันธ์ที่ตนสร้างและจัดการเอง ได้พบปะผู้คนหลากหลาย ทั้งคนดีคนเลว ทั้งคนที่มีคุณค่าและคนไร้ค่า คนที่มีบทบาทด้านบวกด้านลบ... เราต้องเรียนรู้ที่จะแยกแยะและเลือก

นี่เป็นงานสำคัญที่จะอยู่กับเราตลอดชีวิต การทำงานนี้ได้ดีหรือไม่จะส่งผลต่อความสำเร็จอันยิ่งใหญ่ในวันข้างหน้า

ขณะเดียวกันตัวเราในมุมมองของคนอื่นก็เกิดเป็นภาพที่คนอื่นเห็นเรา ท่ามกลางผลกระทบที่มีต่อกันและกันนี้ เราจึงเติบโตจากทารกเป็นเด็ก จากเด็กเป็นผู้ใหญ่ พออายุ 30 ปี เราอาจจะจดจำเรื่องราวส่วนใหญ่ในวัยเด็กไม่ได้ แต่ความทรงจำกระท่อนกระแท่นที่นึกไม่ออกได้กลายเป็นเมล็ดพันธุ์เมล็ดแรกของตัวตนในเวลา

● โลกทางความคิดในวัยเด็ก พ่อกับแม่เป็นโลกสำคัญอันดับหนึ่ง ไม่มีอะไรแทนที่ได้ เพื่อนเป็นโลกอันดับสอง ความหมายของคำว่าพ่อแม่คือความใกล้ชิด ความหมายของเพื่อนไม่ชัดเจนนัก ส่วนเพื่อนเล่น เวลานั้นถึงคนที่มีความสำคัญเรามักจะมองข้ามเพื่อนเล่นในวัยเด็ก นี่เป็นความผิดพลาดอย่างมหันต์

“เพื่อนเล่นก็มีแต่คนที่ค้นหาเรื่องทะเลาะด้วย เวลาฉันอธิบายที่เขามีของเล่น” จอส เด็กสาวจากนิวยอร์กอายุ 23 ปีบอก เธอจำเพื่อนเล่นไม่ได้เลย เธอคิดว่าตอนเด็กเธอไม่มีใครเล่นด้วย

“ฉันจำได้แต่ว่าพ่อขี้เมา ฉันจำไม่ได้ว่ามีใครที่มาปรากฏตัวเบื้องหน้าฉันบ่อย ๆ ฉันโตมากับการเล่นคนเดียว” ดังนั้นเธอจึงรู้สึกว่าการที่เธอไม่มีเพื่อนสนิท เก็บตัว ก็เป็นเพราะเหตุนี้

ตั้งแต่อายุสองขวบเธอก็อยากมีเพื่อนที่แบ่งปันของเล่นกันแย่งของที่หามาได้ และเล่นเกมด้วยกัน แต่เธอไม่มีพี่น้อง และ

ไม่คบกับเด็กอายุไล่เลี่ยกันที่อยู่ละแวกบ้าน นานครั้งจึงจะมีเด็กมาที่บ้านเธอ แต่มักจะจบลงด้วยความไม่พอใจ ถ้าไม่ตีกันก็จ้องหน้ากันด้วยแววตาขุ่นเคือง ผู้ใหญ่ไม่เข้าใจโลกของเด็ก เพราะเด็ก ๆ พอพบหน้ากันก็มองว่าอีกฝ่ายหนึ่งเป็นคู่ปรับ

แม้จะเป็นอย่างนี้ แต่ความสัมพันธ์ดังกล่าวก็มีความสำคัญ ไม่ใช่หรือ ก่อนอายุห้าขวบจอสย้ายบ้านถึงสามครั้ง ติดตามพ่อจากชายฝั่งตะวันออกไปชายฝั่งตะวันตก แล้วไปที่รัฐนิวเม็กซิโก การย้ายบ้านครั้งสุดท้ายเกิดขึ้นหลังจากพ่อเสียชีวิต เธอกลับมาอยู่ที่นิวยอร์กตามลำพัง พอเธอเริ่มทำงานจึงพบว่าตัวเองไม่มีเรื่องราววัยเด็กที่จะพูดคุยกับเพื่อนร่วมงาน เธอพบว่าตัวเองไม่รู้จะจัดการความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานอย่างไร นี่คือผลจากการขาดพลังจากเพื่อนเล่นในวัยเด็ก

งานวิจัยของหมักก็พิสูจน์ข้อนี้ ในการเข้าสังคม ตั้งแต่อายุ 3 ขวบ เพื่อนใกล้ชิดก็เริ่มมีบทบาท การคบหาสมาคมเป็นพื้นฐานของการเข้าสังคม นี่เป็นหลักการทั่วไป การเล่นกับเพื่อนในวัยเด็กเป็นการเริ่มต้นคบหาสมาคมกับคนอื่น

การกระทำของคุณส่งผลต่อเพื่อน การกระทำของเพื่อนก็ส่งผลต่อคุณเช่นกัน คุณกับเพื่อนต่างรับเอาข้อดีและข้อเสียของกันและกัน ไม่ว่าจะเพื่อนสนิท เพื่อนเล่น หรือคู่ปรับก็เป็นอย่างนี้ทั้งนั้น ประเด็นสำคัญอยู่ที่ว่าเราได้เห็นตัวเองเป็นครั้งแรกผ่านสายตาของคนอื่น และเริ่มใส่ใจว่าคนอื่นมองเราอย่างไร ใส่ใจว่าคนอื่นประเมินเราอย่างไร เป็นครั้งแรกที่เราได้เข้าใจคนอื่นอย่างลึกซึ้ง มองเห็นข้อดีและข้อด้อยของคนอื่น เรียนรู้ที่จะร่วมกันทำเรื่องที่สนใจตรงกัน

สำหรับเพื่อนเล่นหรือเพื่อนสนิทที่คบกันได้นาน ไม่ใช่ว่าจะเป็ใครก็ได้ คนที่คบเพื่อนโดยไม่แยกแยะผมขอเรียกว่า “เด็กเลี้ยงแกะ”

คนประเภทนี้จะไม่สามารถควบคุมอนาคตของตัวเองได้

จากการวิจัยของผม ถ้าคนคนหนึ่งอยากให้ชีวิตของตัวเองช่วงหนึ่งสามารถพบคนที่ใช่ ก้าวตามเส้นทางที่ถูก เบื้องต้นที่สุดต้องทำให้ตัวเองมีวิจารณญาณ รู้จักแยกแยะ รู้จักทำความเข้าใจ และสังเกตคน ต้องไม่ตกหลุมพรางของเปลือกนอก ต้องมองทะลุเปลือกนอกเข้าไปเห็นข้อดีที่ซ่อนอยู่ภายใน จากนั้นจึงรวบรวมมาวิเคราะห์ ค้นหา “สิ่งที่จะเรียนรู้”

ทั้งนี้ยังมีหลักการอีก 2 ข้อ คือ

1. ลักษณะร่วม เพื่อนแต่ละคนมีสิ่งที่คุณจะเรียนรู้ เพราะแต่ละคนเป็นตัวแทนของนิสัยหรือรูปแบบการดำเนินชีวิต ที่คุณสามารถนำมาใช้ในการแยกแยะคน
2. ประเมินเพื่อนด้วยบรรทัดฐานที่ยุติธรรม ความคิดความเชื่อที่ยึดถือกันทั่วไปไม่มีผลต่อการพิจารณาของคุณ อย่างเช่น ฐานะการเงิน รูปร่างหน้าตา ความกระตือรือร้น ความเย็นชา รวมถึงความประทับใจเมื่อแรกพบ การแต่งตัว ฯลฯ ซึ่งเป็นบรรทัดฐานที่ค้ำนึ่งถึงประโยชน์ เราควรประเมินเพื่อนด้วยสายตาที่ลึกซึ้งกว่า ความคิดความเชื่อที่ยึดถือกันทั่วไป ไม่พิจารณาผลประโยชน์ที่จะได้รับหรือเสียไป เลือกรู้จักเพื่อนด้วยตัวเอง จึงจะพบคนวัยเดียวกันที่มีคุณค่าเรียนรู้ และเล่นด้วยกัน เติบโตไปด้วยกัน รับเอาข้อดีของเพื่อนมาเป็นของตัวเอง

๑ ผลกระทบหลังจากนั้นอีก 20 ปี

เมื่อเราโตขึ้น เรื่องราวบางอย่าง เช่นการคบหาสมาคมหรือจัดการด้านการงานที่เราทำอยู่มักจะทำให้เกิดความรู้สึกคล้ายคลึงคล้ำคล้ำ ความรู้สึกนี้บางครั้งเป็นประสบการณ์ที่สั่งสมจากการเล่นกับเพื่อนในวัยเด็ก ดังนั้นคนที่เคยเล่นและเติบโตมาพร้อมกับคุณจะมีผลกระทบต่อคุณอีก 20 ปีหลังจากนั้น แม้คุณไม่รู้ตัวและไม่เข้าใจว่าเกิดขึ้นได้อย่างไรก็ตาม

เส้นทางการเติบโตของแต่ละคนแตกต่างกัน และมีปัจจัยมากมายที่ส่งผลต่อการเลือกของเรา จึงไม่อาจยืนยันได้ว่าคนที่เล่นกับคุณในวัยเด็กกำหนดชีวิตอนาคตของคุณได้ แต่ก็ไม่อาจปฏิเสธว่ามีบทบาทต่อวัยเด็กของคนจำนวนมากที่ประสบความสำเร็จ

ในหลักสูตรฝึกอบรมขององค์กรผม มีชื่อของบัพเฟตต์ปรากฏบ่อยครั้ง ผมกับสมิธถือว่างบัพเฟตต์เป็นแบบฉบับของการเติบโตและความสำเร็จ เราบอกผู้เข้ารับการอบรมเสมอว่าควรศึกษาวิธีของบัพเฟตต์ ซึ่งเหมาะกับคนจำนวนมาก เขามีลักษณะเป็นตัวแทนของความมุ่งมั่นมากกว่าผู้บริหารสูงสุดของไมโครซอฟท์และกูเกิล ทั้งนี้เพราะบัพเฟตต์รับเอาพลังมหาศาลจากโลกรอบตัว เขารู้ว่าควรอาศัยพลังรวมหมู่อย่างไรจึงจะทำให้คนใกล้ชิดของเขาเป็นผู้ช่วยที่แข็งแกร่ง ร่วมมือกันทำให้แนวคิดในการทำธุรกิจขยายตัวเติบโตใหญ่

เพื่อนเล่นในวัยเด็กของบัพเฟตต์มีคนหนึ่งชื่อรัสเซลล์ ตอน

อายุ 9 ขวบทั้งสองจับมือกันเป็นส่วน เอาผ่าขวดน้ำอัดลมจาก เครื่องขายที่หน้าปั้มน้ำมันมานับและวิเคราะห์ว่าน้ำอัดลมชนิดไหน ขายดีที่สุด

งานนี้ดูเหมือนไม่มีความหมาย แต่ความจริงก็คือการสำรวจ ตลาดแบบง่าย ๆ ตั้งแต่ที่สุด และประทับอยู่ในความทรงจำ เข้าไปในจิตใต้สำนึก กลายเป็นแรงผลักดันที่ยิ่งใหญ่ของบัพเฟตต์ ทำให้ออนาคตของเขามุ่งไปยังทิศทางนี้ และมีผลต่อการเลือกอาชีพของเขา ในที่สุด

ต่อมาบัพเฟตต์กับรัสเซลล์ช่วยกันเก็บลูกกอล์ฟที่ใช้แล้วและเอามาใช้ใหม่ได้ เขาแบ่งชนิดของลูกกอล์ฟแล้วทำความสะอาด จากนั้นจึงเอาไปขายให้เพื่อนบ้านได้เงินมาก่อนหนึ่ง ต่อมาทั้งสองไปทำงานเป็นแคดดี้ที่สนามกอล์ฟ ได้ค่าจ้างแคแต่ือนละ 3 ดอลลาร์ ทั้งสองร่วมมือกันหาเงินสะสมทุนที่ละน้อย แม้จะเป็นธุรกิจที่เล็กมากและหาเงินได้ไม่ก็่เหรียญ แต่ก็ป็นชั้นเรียนการบริหารการลงทุน พื้นฐาน

การปฏิบัติเป็นครูที่ดีที่สุด รัสเซลล์เป็นผู้ช่วยที่ดีของบัพเฟตต์ ต่อมาทั้งสองได้เปิดร้านขายลูกกอล์ฟที่สวนสาธารณะ กิจการดำเนินไปได้ดีมาก

เด็กทั้งสองกระหายเงินถึงขนาดนี้หรือ แม่ของรัสเซลล์เคยถามอย่างนี้ บัพเฟตต์ตอบว่า “ไม่ใช่เพราะผมอยากได้เงินเยอะ ๆ แต่ผมรู้สึกสนุกที่เห็นเงินเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ”

ประสบการณ์ในช่วงนี้เป็นการเปิดประตูบานใหญ่ให้แก่ “ฟอมดแห่งการลงทุน” วอร์เรน บัพเฟตต์ เช่นเดียวกับที่เขากล่าวไว้ว่า “สิ่งสำคัญคือการค้นหาหิมะที่เริ่มละลายและทางลาดยาว” ในที่สุดเพื่อนเล่นที่โตมาด้วยกันก็ทำธุรกิจยิ่งใหญ่

แล้วคุณล่ะ เพื่อนเล่นที่โตมาด้วยกันกับคุณเป็นใคร

ไม่ว่าคุณจะเป็นชายหรือหญิง ในวัยเด็กทุกคนต้องมีเพื่อนเล่น กินขนมด้วยกัน เล่นเกมด้วยกัน แต่ไม่ใช่ว่าทุกคนจะเป็นอย่าง รัสเซลล์ที่ส่งผลกระทบต่ออย่างล้าลึกเป็นเวลานาน หรือเปลี่ยนชีวิต ของเพื่อนได้ (การมีเขาเป็นเพื่อนทำให้อารมณ์ของคุณเปลี่ยนไป อย่างชัดเจน) ความจริงแล้วเราพบคนแบบไหนขึ้นอยู่กับความ ต้องการของเราเอง คุณอยากเล่นกับคนแบบไหน การเลือกของเรา จึงไม่ได้ขึ้นอยู่กับโอกาส แต่เป็นความตั้งใจ คนที่ไม่มีความคิดของ ตัวเองอาจจะคบเพื่อนประเภทน้ำเปล่า

คนที่สามารถส่งผลกระทบต่อคุณไปจนถึง 20 ปีต่อมา ก่อนอื่น เขาต้องเป็นคนที่มีความคิดของตัวเอง เป็นเด็กที่มีชีวิตชีวาและ มีความคิดสร้างสรรค์ เริ่มต้นเขาก็แสดงถึงความกระตือรือร้นทาง ความคิดอย่างน่าอัศจรรย์ ไม่ผูกติดกับความคิดแบบดั้งเดิมและ ค่านิยมทั่วไป สามารถทำให้คุณเห็นมุมมองอีกด้านหนึ่งและความคิด แง่มุมใหม่ๆ

แต่ไม่ใช่ว่าเพื่อนวัยเด็กของทุกคนจะเป็นคนที่มีความคิดของ ตัวเอง คนส่วนใหญ่มีเพื่อนเล่นที่จงรักภักดี เป็นเหมือนกระดาด ขเปล่าที่ไม่มีอะไรเลย หรือไม่มีสีสันสวยงาม การอยู่ด้วยกันเป็น เหมือนการเพิ่มกระดาดขเปล่าอีกแผ่นหนึ่ง ท่ามกลางความทรงจำที่ ค่อยๆ เลือนรางจึงยากที่จะเหลือภาพประทับใจ ไม่มีจุดสว่างมากพอ ด้วยเหตุนี้เมื่อเราพบเพื่อนเล่นในวัยเด็กหลังจากผ่านไปหลายปี เราจึงประหลาดใจที่พบว่าตัวเองจำเรื่องราวเกี่ยวกับเพื่อนไม่ได้เลย มีแต่ภาพประทับใจจางๆ ที่พอจะนึกได้ในคลังข้อมูลความจำมหาศาล เพื่อมาพิสูจน์ว่าเขาเป็นคนคนนั้น

ถ้าเพื่อนเล่นของคุณเป็นคนที่ไม่เป็นตัวของตัวเอง วัยเด็ก ของคุณก็จะล้มเหลว เพราะคุณขาดสารอาหารที่จำเป็น

คนที่มีความคิดของตัวเองเป็นอย่างไร

1. ต้องตัดสินใจเองได้ ไม่ใช่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลความคิดดั้งเดิมหรือความเห็นของคนอื่น เวลาอยู่ในเขาวงกตก็จำแนกได้ว่าเส้นทางไหนที่จะออกไปได้ ไม่ใช่หลงวนเวียนอยู่ในนั้น หรือโทรศัพท์เรียกคนในครอบครัว หรือขอความช่วยเหลือจากครู

2. ต้องมีความคิดและการกระทำที่นอกกรอบทางบ้าง เกินวัยบ้าง ผิดธรรมเนียมบ้าง คิดอย่างเป็นอิสระและทำให้เป็นจริง ไม่จำเป็นต้องจะทำอีกทีก็เครียด แต่ก็สนุก ในความเป็นจริงถ้าวัยเด็กเรามีเพื่อนที่นำสนใจสักสองสามคน แค่นี้ก็มีผลกระทบต่อชีวิตของเรามากพอแล้ว เพื่อนเหล่านี้จะมอบเมล็ดพันธุ์พลังสร้างสรรค์ให้เรา

ในหลายสถานการณ์บางคนชอบคบเพื่อนเฉยชา เป็นคนที่ไม่เคยคิดหาวิธีแก้ปัญหาด้วยวิธีการใหม่ๆ อย่างสร้างสรรค์ ไม่เคยแสดงความกระตือรือร้น แต่เป็นเหมือนรถถังคับวิทย์ ทำทุกอย่างตามขั้นตอน ก้าวไปตามทางที่กำหนดไว้ ถ้าคุณคบคนแบบนี้ เป็นเพื่อนจะไม่ได้อะไรเลย

และคนเหล่านี้จะเผยตัวตนด้านที่ขาดความเชื่อมั่นในตัวเอง หรือหมกมุ่นอยากเป็น “ผู้นำ” ของเพื่อนที่จงรักภักดี ไม่ใช่เรียนรู้ หรือเป็นผู้ช่วยของคนที่ดีฉลาดกว่า ดังนั้นเมื่อเวลาผ่านไป 20 ปี พอคุณพบเขา คุณจะประหลาดใจที่เห็นว่าชีวิตของเขาไม่ได้เปลี่ยนไปเลย

๑ เพื่อนเล่นเป็นตัวแทนของบกกทงสิ

เพื่อนที่เคยเล่นกับเรอในวัยเด็ก มักมีบทบาทสำคัญคล้ายกัน แบ่งเป็น 4 ประเภท แต่ละประเภทล้วนเป็นแบบฝึกหัดให้เรอได้ซ้้อมก่อนการแสดงจริง

ประเภทแบ่งกันเล่น

ของเล่นเป็นตัวแทนของทรัพยากรส่วนตัว การแบ่งของเล่น ก็คือการฝึกใช้ทรัพยากรร่วมกัน

เริ่มจากการเล่นด้วยกัน เมื่อเอาของเล่นมาเล่นด้วยกัน คุณกับเพื่อนก็ได้ฝึกเรื่องสำคัญอย่างหนึ่ง นั่นคือความคิดที่มีต่อของเล่น และวิธีแบ่งปันกับเพื่อน สิ่งนี้จะกำหนดว่าในอนาคตคุณคิดอย่างไรต่อทรัพยากรของตัวเองและความสามารถในการหาเพื่อนร่วมอุดมการณ์ ลูกค้ำ และการร่วมเป็นส่วนหนึ่งของทีม

ช่วยให้คุณสร้างสำนึกการรวมกลุ่มที่ถูกต้อง

ช่วยฝึกความสามารถในการปรับความคิดและจัดการความสัมพันธ์

ช่วยยกระดับความคิดในการร่วมมือและมอบพลังให้กลุ่มของคุณ

แม้ตอนนั้นคุณจะยังไม่รู้เรื่องรู้ราวอะไรเลย แต่พลังนี้ก็ช่วยคุณ

อย่างเงียบ ๆ และซึ่มลึกเข้าไปในจิตใต้สำนึก คุณอาจจะนึกขึ้นได้เมื่อโตเป็นผู้ใหญ่

ประกอกร่วมมือกันเล่น

ทำอย่างไรจึงจะเล่นเป็นกลุ่ม เพื่อนควรเป็นคนที่คุณรู้ว่าพร้อมมือกันเล่นอย่างไร เรื่องนี้อาจจะเป็นบรรทัดฐานเพียงข้อเดียวในการเลือกเพื่อนของเด็ก คนที่ไม่สามารถร่วมมือในการเล่นจะถูกคัดออกและไม่สามารถกลับมาเข้ากลุ่มได้เร็วนัก

บัลลังก์จากคอนเนตทิคัตบอกว่า “ตอนเกิดทุกคนเสมอภาคกัน พระเจ้ายุติธรรมเสมอ คนส่วนใหญ่ไม่ใช่อัจฉริยะ แต่ภายหลังมีอะไรที่ทำให้ชีวิตเปลี่ยนไป จุดเปลี่ยนที่สำคัญคืออะไร” เป็นเพราะวัยเด็กเขาได้รับอะไรบางอย่างที่ต่างจากการเล่นกับเพื่อน บางคนพบคนที่ใช่ในเวลาที่ถูก ก้าวตามเส้นทางที่ถูก เขาก็จะเข้าใจบทบาทของตัวเองในอนาคตอย่างรวดเร็ว กำหนดทิศทางได้ถูกต้อง บางคนเปลี่ยนแปลงเพราะได้รับผลกระทบจากเพื่อนที่เก่งกว่า

การเล่นในวัยเด็กจึงมีบทบาทเช่นนี้เอง นิวแมนพูดไว้ว่า “ช่วงแรกของชีวิตส่งผลกระทบต่อชีวิต โดยเฉพาะช่วงเวลาที่สำคัญ ความรู้สึกที่ยากจะลบเลือนและการพบกันครั้งสำคัญ ล้วนกำหนดตัวตนของเรา”

เช่นการเล่นเกมต่อสู้อ การร่วมมือกันเป็นทีมชั่วคราวหรือระยะยาว มีคนที่แสดงบทบาทเป็นพี่ใหญ่ เป็นลูกน้อง เป็นผู้บัญชาการ นี่คือการจัดตั้งกันเป็นกลุ่มที่แต่ละคนมีบทบาทต่างกัน ทุกคนต้องค้นหาบทบาทของตัวเองในกลุ่ม ฝึกความสามารถในการร่วมมือกันต่อสู้อ ขณะเดียวกันก็เป็นการทดสอบ คนที่ปรับตัวไม่ได้จะถูกคัดออกจากกลุ่ม

การเล่นบทบาทพ่อแม่ลูกก็เป็นรูปแบบหนึ่งของการร่วมมือกันเล่น เช่นเดียวกับการเล่นเกมต่อสู้ แต่ที่ต่างออกไปคือมีเด็กผู้หญิงมาร่วมด้วย เล่นเพื่อลองแสดงบทบาทกับแม่ การเล่นต่อสู้มักจะมีแต่เด็กผู้ชาย เพราะนี่เป็นขั้นต้นของการสำแดงพลังและการใช้สติปัญญา

จากการติดตามสำรวจเป็นเวลาสิบกว่าปี เราพบว่าคนที่มักจะเล่นเป็นพลทหารเวลาเล่นต่อสู้ตอนอายุ 7 ขวบ พออายุ 30 เขาก็จะเป็นพลทหารในหน่วยงาน และเด็กชายที่เป็นพี่ใหญ่ทุกครั้ง พออายุ 28 ก็จะไปลาออกจากงานไปทำธุรกิจ หรืออายุไม่ถึง 30 ก็เป็นพี่ใหญ่ในหน่วยงาน

จากการสัมภาษณ์คนเกือบสองแสนคนในประเทศจีนและอเมริกา พบว่าเรื่องนี้มีความแม่นยำถึง 79 เปอร์เซ็นต์ คนที่เป็นผู้นำตั้งแต่เด็กมีไม่มาก ในหมู่บ้านหนึ่งมักจะมีแค่สองสามคน แต่พลทหารเป็นคนกลุ่มใหญ่ นี่แสดงถึงอะไรบางอย่างไม่ใช่หรือ

“คบกับพี่ใหญ่ที่รังแกผมนะรี พุดพิตรีเปล่า” คุณจ้าว คนเลี้ยงไ้ตามยืม ๆ ตอนอายุ 5 ขวบเขาเป็นผู้ช่วยของเด็กหัวหน้าแก๊งประจำหมู่บ้าน เขาสู้หัวหน้าแก๊งคนนี้ได้ จึงยอมถอยไปเป็นผู้ช่วย กลายเป็นเพื่อนกัน ร่วมมือกันรังแกคนอื่น คุณแก๊งขนาดเล็กเด็กทั้งหมู่บ้านต้องฟังคำสั่งของสองคนนี้ เวลานี้คุณจ้าวเป็นรองประธานบริษัทไอที

คำพยากรณ์คือ หากช่วงวัยเด็กคุณเคยแสดงบทบาทอะไรเป็นเวลานาน เท่ากับคุณฝึกบทบาทในสังคมในอนาคต กลายเป็นเมล็ดพันธุ์ที่ฝังอยู่ในจิตสำนึกของคุณ แผงตัวรอวันเติบโตอย่างเงียบ ๆ เมื่อถึงเวลาที่เหมาะสมก็จะปะทุออกมาโดยไม่รู้ตัว

ประเภทแย่งขุม

ขนมเป็นตัวแทนของ “ดอกผล” เป็นสัญลักษณ์ของ “ผลประโยชน์” ถ้าคุณเป็นคนที่แย่งดอกผลที่ได้จากผู้ใหญ่และยังต่อสู้เพื่อจะได้ส่วนแบ่งเพิ่ม สู้ยิบตาทั้งต่อหน้าและลับหลัง ถ้าคุณได้รับชัยชนะในศึกชิงขนมทุกครั้ง และไม่ทำลายความสัมพันธ์ระหว่างตัวเองกับเพื่อน แสดงว่าในอนาคตคุณจะเป็นคนที่ประสบความสำเร็จ อย่างน้อยคุณจะมีโอกาสชนะต่อไปอีกเรื่อย ๆ

ผู้สมคบก่อเรื่อง

ถ้าใครไม่ร่วมมือกันก่อเรื่องถือว่าไม่ใช่เพื่อน เช่น เจาะยางรถจักรยานเพื่อนบ้าน เอาซากกบมาใส่ในโต๊ะเรียนของเพื่อน เวลาก่อเรื่องคุณจำเป็นต้องมีผู้วางแผนและร่วมลงมือ เชื่อผมเถอะ ก่อนอายุ 10 ขวบทุกคนก็เป็นอย่างนี้ทั้งนั้น

ในบทบาททั้งสี่นี้ เรากับเพื่อนได้ผ่านช่วงเวลาที่สลับซับซ้อนและเป็นการทดลองที่จำเป็นในชีวิต เราได้ฝึกกระเียบต่าง ๆ ในโลกของผู้ใหญ่ และรับประสบการณ์ในการคบหาสมาคมกับคนอื่นในระยะแรก ขณะที่ทำกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อนโดยไม่คำนึงถึงข้อห้ามใด ๆ เราจะค้นพบความสนใจของตัวเอง ซึ่งบอกทิศทางพื้นฐานในอนาคต

ประเด็นสำคัญก็คือ คุณได้สร้างจิตสำนึกแรกสุดของตัวเองว่านี่คือฉัน ไม่ใช่คนอื่น และเห็นตำแหน่งของตัวเองบนโลก รู้ว่าจะมุ่งหน้าไปทางไหน

๑ “ความเหมาะสม” คือเรื่องก่จัดการยากที่สุด

พอคุณรู้จักตัวเอง รู้ว่าตัวเองถนัดอะไร ควรทำอะไร มีความคิดของตัวเองเมื่อเทียบกับเพื่อน สร้างตัวตนของตนเอง คุณก็จะรู้ว่าความเหมาะสมอยู่ที่ไหน มีพลังที่จะควบคุมตัวเองในการวางตัว และจัดการปัญหา เรื่องนี้เป็นเส้นแบ่งสำคัญในชีวิต เป็นสัญญาณบอกถึงการเติบโตเป็นผู้ใหญ่ เพราะสำหรับคนคนหนึ่งแล้วการจะทำอะไรไม่ได้อยู่ที่ว่าจะทำสำเร็จหรือไม่ แต่อยู่ที่ว่าจะทำถึงขั้นไหน ทุกสิ่งทุกอย่างในโลกเราต้องพิจารณาความเหมาะสม ในแต่ละวันความเหมาะสมมีอยู่ทุกเรื่องทุกที เป็นสิ่งที่กำหนดว่าเราสบายใจหรือไม่ ก้าวไปอย่างมั่นคงมีพลังหรือไม่ อนาคตยาวไกลสดใสหรือไม่ ตัวอย่างเช่น การสร้างความสัมพันธ์จำเป็นต้องดูความเหมาะสม การทำงานให้สำเร็จต้องดูความเหมาะสม การวางแผนต้องดูความเหมาะสม การประเมินเพื่อนและสรุปบทเรียนต้องดูความเหมาะสม

พูดง่าย ๆ ก็คือ ความเหมาะสมหมายถึงมาตรฐาน ที่จะตัดสินว่าเรามีความสามารถที่จะยืนอยู่ตำแหน่งไหน

ในการบรรยายผมมักจะพูดถึงเรื่องราวของสมิทซึ่งเป็นเพื่อนร่วมงานของผม เขาเป็นคนมหัศจรรย์ ซีเอ็นเอ็นและ *เดอะนิวยอร์กไทมส์* เคยสัมภาษณ์เขา หลายหน่วยงานก็เชิญเขาเขียนอัตชีวประวัติ

การที่สมิธสามารถจัดการงานประชาสัมพันธ์ซึ่งสลับซับซ้อนได้อย่างง่ายดาย และเส้นทางชีวิตของเขาก็ราบรื่น ไม่ใช่เพราะเขาฉลาดหรือขยันหรือรู้วิธีการขั้นตอนต่าง ๆ เท่านั้น ยังอยู่ที่ว่าเขารู้จักสังเกตผู้คน รู้จักจัดระยะห่างกับคนอื่น และรู้จักกุมจังหวะในการทำงาน

สมิธรู้ว่าอะไรคือความเหมาะสม ไม่เอนเอียงไปข้างใดข้างหนึ่ง และรู้จักหยุดเมื่อเห็นสมควร เขาจึงไม่มีวันเสียเพื่อน แต่มีเพื่อนรอบข้างเยอะมาก แต่ละคนคบหากันมานาน ครั้งหนึ่งสมิธพูดอย่างภูมิใจมาก “ไม่เคิล ไบรอัน ที่เคยพาผมไปขโมยเนยเพื่อนบ้านเมื่อสามสิบปีก่อน คนที่ชอบคุยโว ตอนนี้เขายังเป็นแขกของผม สิ่งที่ผมเรียนรู้จากเขาไม่ใช่เรื่องที่ว่า จะขโมยของได้อย่างไร แต่เป็นวิธีที่เขาเขียนโน้ตขอโทษทิ้งไว้ที่หน้าประตูเพื่อนบ้าน บอกคุณเวลลิงตันว่าเราขออาหารอร่อยฝีมือภรรยาของเขา”

นี่คือสมิธรู้จักสรุปประสบการณ์จากทุกคนทุกเรื่อง เรียนรู้วิธีทำให้คนอื่นพอใจ แม้ทำผิดพลาดก็แก้ด้วยการทำให้อีกฝ่ายหนึ่งพอใจ เราพบว่าอีกฝ่ายหนึ่งจะให้ภัยอย่างง่ายดาย เหมือนกับตอนที่ขัดแย้งกัน ฝ่ายที่ขอโทษก่อนจะมีโอกาสมากกว่า สำหรับความสัมพันธ์ในสังคม นี่เป็นเรื่องของวิธีการและโอกาส แสดงออกมาเป็นเทคนิคการสร้างความสัมพันธ์ แสดงถึงพลังของการเปิดกว้าง จริงใจ และมีน้ำใจ

ทำอะไรต้องดูความเหมาะสม นี่เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต ดังนั้นการรู้จักความเหมาะสมก็เท่ากับกุมชะตาชีวิตของตัวเอง ไม่ใช่ยกตัวเองให้คนอื่น เวลาคบเพื่อนก็รู้ความเหมาะสมของชีวิตตัวเอง รู้จักเทคนิคการวิ่งระยะไกลในชีวิต

ชีวิตของเราเป็นทั้งจุดหมายและกระบวนการ ระหว่างนี้ความสำเร็จหรือล้มเหลว ความรุ่งโรจน์หรือตกต่ำ สมหวังหรือผิดหวัง

ล้วนกำหนดจากคำว่าเหมาะสม

การรู้จักความเหมาะสมจะทำให้ดำเนินชีวิตและแก้ปัญหาได้ดี ทำอะไรก็ทำได้ดี นี่เป็นหลักการสำคัญในชีวิต

• ความเหมาะสมในการวิจารณ์ – ความจริงใจอย่างเดียวไม่พอ

ถ้าคิดว่าคุณมีความจริงใจ แล้วพูดถึงความผิดพลาดของคนอื่นโดยไม่ยั้งคิด แม้ไม่มีเจตนาร้าย แต่ก็ทำให้ฐานะของคุณในความคิดของคนอื่นลดลงทันที คนที่ใกล้ชิดคุณที่สุดสามารถรับการวิจารณ์ที่รุนแรงจากคุณได้จริงหรือไม่จริง ความแตกแยกในหมู่เพื่อนมักจะเริ่มจากจุดนี้

ตั้งแต่เด็กเราก็มีโอกาสฝึกความสามารถด้านนี้ การวิพากษ์วิจารณ์คนอื่นต้องคำนึงถึงสถานที่และความเหมาะสม ถ้าคนที่ถูกวิจารณ์ไม่มีทางโต้แย้ง ไม่รู้จะเอาหน้าไปไว้ที่ไหน ทำให้เขาเจ็บไม่ได้หรือทำลายศักดิ์ศรีของเขา ความสัมพันธ์ระหว่างคุณกับเขาก็จะพลัดผ่นทันที แม้แต่พี่น้องร่วมสาบานก็อาจจะแทงข้างหลังคุณได้

• ความเหมาะสมในการแสดงความเห็น – คิดให้ดีก่อนพูด

ระวังคำพูดหน่อยจะได้ไม่ผิดพลาด แสดงถึงพลังของมารอบคอบ ตั้งแต่เมื่อไรไม่รู้ที่เราเริ่มรอบคอบ ไม่พูดแสดงอำนาจบาตรใหญ่หรือพรวดพราดต่อหน้าเพื่อน นี่เป็นผลจากประสบการณ์การเรียนรู้และการสั่งสอนของผู้ใหญ่ครั้งแล้วครั้งเล่า และยังเป็นผลจากการเรียนรู้จากคนอื่น

คิดให้ดีก่อนพูด ดูให้ดีก่อนทำ ทำให้ตัวเองอยู่ในฐานะเหนือกว่า สามารถรุกได้ถอยได้ จากนั้นค่อยแสดงความเห็นจึงจะทำให้คำพูดมีสาระน่าฟัง คนที่พูดผิดบ่อยๆ นอกจากขาดความจริงใจแล้ว ยังแสดงถึงความตื่นเขินเบาปัญญา คนเรามีปากเพียง

ปากเดียวแต่มีหูสองข้าง เพื่อให้เราฟังมากกว่าพูด สังเกตให้มาก ไม่ใช่คอยแต่โอ้อวด

จากการสำรวจเราพบว่า คนที่ชอบโอ้อวดตั้งแต่เล็ก พอโตเป็นผู้ใหญ่มักจะประสบความสำเร็จชั้นธรรมดา ทำงานทั่วไป สูญเสียความคิดสร้างสรรค์และควมมีชีวิตชีวาในวัยเด็กไป

• ความเหมาะสมในด้านกาลเทศะ – ปากไม่มีหูพูดเป็นที่รังเกียจ

ผมพบคนจำนวนมากที่ปากไม่มีหูพูด มักจะทะเล่อทะล่าเข้าไปในเขตหวงห้ามของคนอื่น ทำความผิดพลาดอย่างใหญ่หลวงด้านความเหมาะสมของความสัมพันธ์ เช่น ซักถามเรื่องส่วนตัว พูดถึงความผิดของอีกฝ่ายหนึ่งต่อหน้าผู้คน พูดถึงจุดอ่อนของอีกฝ่ายโดยไม่ให้ออกสัดโต้แย้ง ฯลฯ นี่เป็นผลจากการขาดการฝึกฝน การคบกับคนที่ไม่รู้จักความเหมาะสมจะทำให้คุณกลายเป็นคนที่ไม่รู้จักความเหมาะสมด้วย คบกับคนที่ชอบชมคนอื่นคุณก็จะกลายเป็นคนอย่างเขา รับเอาพลังที่นำรังเกียจจากเขา

• ความเหมาะสมในการให้เกียรติ – รักษาระยะห่างที่เหมาะสม

กับคนที่ใกล้ชิดสนิทสนมที่สุดเราก็ต้องรักษาระยะห่างที่เหมาะสม ไม่ว่าจะพูดคุยเรื่องอะไรก็ต้องให้เกียรติกัน เช่น ไม่คุยเยิ่นเย้อจนน่าเบื่อ ไม่ก้าวก่ายชีวิตของเขาเกินไป ไม่เช่นนั้นจะเป็นการทำลายภาพลักษณ์ของตนเอง การรักษาความสัมพันธ์ที่ลึกซึ้งไม่จำเป็นต้องใช้เวลา แต่เป็นความสนุกที่ได้ร่วมมือกันและแสดงท่าทีต่ออีกฝ่ายหนึ่ง

เราต้องค้นหาแบบอย่างเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว โดยเรียนรู้จากเขาเรื่องการให้เกียรติคนอื่น จากนั้นจึงฝึกตัวเองให้มีคุณสมบัตินี้ ครอบครัวยุคใหม่มีการอบรมดีก็สอนคุณได้ แต่ถ้าไม่มี การคบหา

สมาคมกับคนในวัยเดียวกันจะเป็นเวทีให้คุณฝึก คุณต้องแยกให้ออกว่าใครบ้างที่ไม่มีคุณสมบัตินี้ แล้วแยกตัวออกห่าง เพื่อจะได้ไม่ติดเชื้อ “วางอำนาจ”

• ความเหมาะสมในการจัดการปัญหา –

อาศัยประสบการณ์จากหนังสือ

อ่านหนังสือให้เป็นนิสัยตลอดชีวิต

บุคคลที่ยิ่งใหญ่นอกจากปฏิบัติการแล้วยังเป็นนักอ่านด้วย มีหนังสือดีเป็นเพื่อนสนิท ตั้งแต่เริ่มอ่านออกก็มีหนังสือเป็นเพื่อนมาตลอด จากการสำรวจพบว่า 67 เปอร์เซ็นต์ของพนักงานเงินเดือนสูงในวอลล์สตรีทฝึกอ่านหนังสือเป็นนิสัยตั้งแต่ก่อนอายุ 16 ปี โดยไม่มีใครบังคับ เป็นเพราะความชอบล้วนๆ บางคนไม่มีภาพจำของเพื่อนเล่นตอนเด็ก แต่สามารถนึกถึงหนังสือดีที่เคยอ่านประโยชน์ที่เขาได้รับมีมากมาย ทำให้เข้าใจโลก ฝึกการจดจ่อ แน่วแน

สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาทำให้เราปรับตัวเสมอ เพื่อให้การพูดและการกระทำของเรามีความเหมาะสม ยกกระดับความสัมพันธ์กับผู้อื่น ทำนองเดียวกับรถดีอยู่ทีการขับต้องรู้จักเหยียบคันเร่งเพื่อเพิ่มความเร็ว ให้รถอยู่ภายใต้การควบคุมของเราเสมอ

ถ้าเราเรียนรู้ปัญญาด้านบวกจากเพื่อน ซึมซับเอามาใช้ ก็เหมือนได้ขับรถดี เมื่อเวลาผ่านไปเราจะล้ำหน้าคนอื่น ประสบความสำเร็จทั้งด้านการทำงานและการใช้ชีวิตโดยไม่ต้องเหนื่อยเกินไป และที่สำคัญ ยังทำให้คุณเป็นคนที่ได้รับการนับถือได้เร็ว

๑ อย่างกุมเทकिनไป

แคลร์ เด็กหนุ่มอายุ 25 ปีจากวอชิงตัน เคยได้รับบทเรียนที่แสนเจ็บปวด เขาบอกว่า “อย่าดีกับคนอื่นมากเกินไป ผมทำดีกับทุกคนทุกเรื่อง ทำดีทุกอย่าง แต่กลับผิดหวัง ผมถูกทำร้ายมากที่สุด โลกนี้เป็นอย่างนี้หรือ โลกไม่ได้เตรียมไว้ให้คนดีหรือ”

ย้อนมองอดีตของแคลร์ ผมเห็นเขาเป็นเด็กหนุ่มที่หุ่มเหให้กับเพื่อนอย่างสุดใจ ไม่เคยนึกถึงตัวเอง ไม่หวังสิ่งตอบแทน นี่เป็นคุณธรรมที่ดี ไม่มีที่ติ ไม่มีอะไรต้องวิจารณ์ แต่ปัญหาอยู่ที่ไหน

แคลร์บอกว่า “ผมกับฮาเซกิรู้จักกันตั้งแต่เด็ก ตอนอายุสี่ห้าขวบเราก็เป็นเพื่อนสนิทกัน ผมแบ่งของดี ๆ ทุกอย่างให้เขา ดูแลเขาเหมือนน้อง ตอนเรียนหนังสือเราก็เป็นเพื่อนสนิทกัน ผมปกป้องคุ้มครองเขา ให้เขาลอกข้อสอบ ไม่มีใครสงสัยในมิตรภาพระหว่างเรา”

“ใช้ได้นี้ แล้วต่อมาเกิดอะไรขึ้น”

แคลร์นั่งเสียบไปครู่หนึ่งแล้วบอก “เมื่อปีที่แล้ว ฮาเซกิลงทุนเปิดร้านอาหาร ครั้งปีแรกกิจการดี ต่อมาไม่รู้ว่าเขาบริหารอย่างไร จึงขาดทุนจำนวนมาก เขาอยากปิดกิจการ แต่ผมรู้ว่านี่เป็นความต้องการของเขาตั้งแต่เล็กจนโต จะทิ้งไปง่าย ๆ ไม่ได้ จึงเอาเงินออมทั้งหมดประมาณสามแสนดอลลาร์ไปช่วยเขา เขาทำไปได้ไม่ถึงปีก็เจ๊ง ผมไม่ได้ทวงเงินเขา แต่เขาก็กลับเย็นชาใส่ผม ไม่ยอม

รับโทรศัพท์ผม จนกระทั่งเมื่อเดือนที่แล้วเขาก็หายไปจากโลกของผม
ไม่รู้ไปไหน”

ผมเข้าใจปัญหาทันทีจึงถามเขาว่า “ช่วงยี่สิบกว่าปีที่คบกัน
คุณเคยขอให้เขาช่วยอะไรไหม แม้แต่การช่วยเหลือเล็กๆ น้อยๆ
ลองคิดดู พยายามนึกถึงสิ่งที่เขาช่วยคุณ”

แคลร์คิดอยู่นานแล้วตอบอย่างหนักแน่น “ไม่เคย ผมไม่เคย
ขอให้เขาช่วยอะไรผมเลย”

นี่แหละคือเหตุผลที่ทำให้ความสัมพันธ์แตกหัก ความสัมพันธ์
ที่น่าอิจฉาของคนคู่นี้ แคลร์เป็นฝ่ายให้มาตลอด ส่วนฮาเซกิเป็น
ฝ่ายรับอย่างเดียว แคลร์ให้ทุกอย่างที่เพื่อนต้องการโดยไม่หวัง
ผลตอบแทนจากเพื่อน เขาคิดอย่างนี้ แต่ฮาเซกิอาจจะไม่ได้คิด
อย่างเดียวกัน ผลของการทุ่มเทมากเกินไปทำให้อีกฝ่ายรับแรง
กดดันไม่ไหว สุดท้ายก็เหมือนสายพานที่ขาดฝั่งไม่อาจซ่อมได้
ฮาเซกิไม่สามารถตอบแทนการทุ่มเทของแคลร์ จึงต้องจากไป

ข้อสรุปของผมก็คือ คนปกติที่มีความสามารถในการทำงาน
และมีสติปัญญา ใฝ่คว้าไม่ตำ ท้ามกลางการแข่งขันอย่างดุเดือด
ในสังคม เขาอยากได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อน นี่เป็นเรื่องที่
ไม่ต้องสงสัย แต่ขณะเดียวกันเขาก็ต้องการอิสรภาพและอยากเป็น
ผู้ให้ เขาจึงอยากได้รับความช่วยเหลือโดยอาศัยความพยายามของ
ตนเอง ไม่ใช่เป็นผู้รับการบริจาคเหมือนขอทาน

โดยเนื้อแท้แล้วความสัมพันธ์ของคนเราถ้าไม่ใช่รูปแบบที่
แน่นอนตามความจำเป็นเพื่อสนองความต้องการของกันและกัน
ความสัมพันธ์นี้ยากที่จะคงอยู่ ผลร้ายของการทุ่มเทให้เพื่อน
คนหนึ่งก็คือเขาไม่มีปัญญาตอบแทน จึงต้องจากไป ตัดความ
สัมพันธ์กับคุณ แม้คุณกับเขาสนิทกันแค่ไหนก็ไม่สามารถต้านทาน

พลังสัญชาตญาณความเป็นมนุษย์ได้ ด้วยเหตุนี้เราจึงเห็นคนจำนวนมากที่เป็นเพื่อนกันมาตั้งแต่เล็ก พอโตขึ้นค่อย ๆ ห่างออกไปและไม่พบปะพูดคุยกันอีก บางครั้งก็เป็นเพราะสาเหตุนี้

นี่เป็นบทเรียนที่เจ็บปวด เนื้อแท้ของความสัมพันธ์ระหว่างคนเราล้วนตั้งอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ นี่เป็นเรื่องที่ไม่อาจสลัดพ้นจากจิตใต้สำนึก เราสร้างความสัมพันธ์ก็เพื่อตอบสนองความต้องการ เหมือนกับที่ไฮแมนส์เคยกล่าวไว้ในทฤษฎีแรงจูงใจเมื่อปี 1974 ว่า “ความสัมพันธ์ระหว่างคนเราโดยเนื้อแท้แล้วเป็นการแลกเปลี่ยนทางสังคม การแลกเปลี่ยนนี้ก็เช่นเดียวกับการแลกเปลี่ยนสินค้า ซึ่งก็คือทุกคนต่างก็ต้องการผลตอบแทนไม่น้อยไปกว่าที่จ่ายไป”

นั่นหมายความว่า แม้เราต้องการผลตอบแทนไม่น้อยกว่าที่จ่ายไป แต่ถ้าได้รับมากกว่าที่จ่ายไปก็ไม่ทำให้เกิดความพอใจ กลับไม่สบายใจ และทำอะไรที่ไม่ถูกหลักเหตุผล เหมือนกับที่ฮาเชกิทำกับแคลร์ ผลบันปลายนี้จึงเป็นประสบการณ์ที่ไม่น่ายินดีสำหรับทั้งคู่

เรื่องนี้แสดงให้เห็นว่า การคบเพื่อนต้องรักษาระยะห่าง อย่าแสดงออกว่า “ฉันทุ่มเททุกอย่างให้เธอ” คนจำนวนมากทำผิดพลาดอย่างนี้คือ “ทำดีทุกอย่าง” ทุ่มเทหมดใจ คิดว่าถ้าตัวเองเสียสละโดยไม่นึกถึงตัวเองแม้แต่หน่อยจะทำให้ความสัมพันธ์ยิ่งแน่นแฟ้นความจริงแล้วไม่ได้เป็นอย่างนั้น ผลมักจะตรงกันข้าม อีกฝ่ายหนึ่งกลับไม่สบายใจ เพราะไม่สามารถรับการเสียสละของอีกฝ่ายหนึ่งตลอดเวลา ทำให้เขารู้สึกเสียเกียรติมาก

เพื่อปรับความสัมพันธ์ให้สมดุล ทำให้คุณกับเพื่อนใกล้ชิดกันต่อไป คุณควรยึดหลักการพื้นฐานที่ว่า การให้ใด ๆ ควรได้รับผลตอบแทน ผลตอบแทนดังกล่าวไม่แน่ว่าจะเป็นเงินทองหรือ

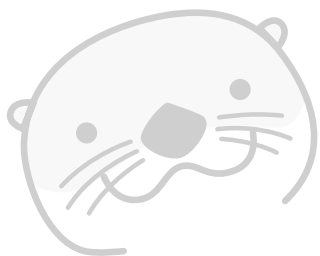
ผลประโยชน์ แต่ต้องให้อีกฝ่ายรู้สึกสบายใจและปลอดภัย อย่างน้อยก็พอใจที่จะขอบคุณได้อย่างสบายใจ ไม่เช่นนั้นจะทำให้เขารู้สึกว่าไม่สามารถตอบแทนคุณได้ หรือไม่มีโอกาสตอบแทน ความรู้สึกผิดอย่างรุนแรงจะทำให้เขาทำอะไรที่ไม่ถูกหลักเหตุผล และตัดความสัมพันธ์กับคุณ

การจัดการปัญหา มี 2 วิธี ดังนี้

1. ในการลงทุนกับเพื่อน ควรเหลือพื้นที่ไว้บ้าง รักษาระยะห่างให้เหมาะสม อย่าทุ่มเทหมดใจ หรืออย่าใกล้ชิดอีกฝ่ายเกินไป ให้แต่ละฝ่ายมีความเป็นส่วนตัว ตัวอย่างเช่น คุณอาจจะมองข้ามเขาบ้างในยามที่เขาลำบาก จนกระทั่งเมื่อเขามาขอความช่วยเหลือ จึงค่อยให้ อาจมีความเป็นไปได้ว่าเขาไม่ยอมให้คนอื่นรู้ และไม่ยอมให้คนอื่นช่วยเร็วเกินไป เพราะนั่นหมายถึงการดูถูกความสามารถของเขา

2. ถ้าคุณอยากช่วยเขาจริงๆ โดยเฉพาะถ้าคุณรู้ว่าหากไม่ช่วยเขาอาจจะแก้ปัญหาลำบากไม่ได้ การให้ความช่วยเหลืออาจจะเป็นโอกาสให้เขาได้ตอบแทน ไม่ทำให้เขารู้สึกกดดันและกระทบต่อความสัมพันธ์ คุณอาจจะขอร้องเขาว่า “ผมก็เจอปัญหาเหมือนกัน และคุณก็ถนัดเรื่องนี้ ช่วยผมหน่อยได้ไหม” เขารู้สึกว่าได้คบกับคุณอย่างเสมอภาค และได้หายใจเต็มทีในความสัมพันธ์นี้ ไม่ใช่ไม่มีแม้แต่โอกาสถอยหายใจ

สองเรื่องนี้สำคัญมาก

ကလေးဂိုဏ်း

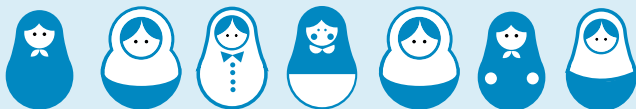

บทที่ 2

หาเพื่อนที่เป็น

แรงบันดาลใจ

ช่วงเรียนมหาวิทยาลัย

๑ คนที่ช่วยคุณได้อย่างแท้จริงอยู่ในมหาวิทยาลัย

ปี 2013 ภาพยนตร์เรื่อง *สามดีซ่า ทำมะกัน (American Dreams in China)* โด่งดังในประเทศ นักธุรกิจชาวจีนคนหนึ่งเขียนเล่าความรู้สึกถึงผมหลังดูเรื่องนี้จบว่า “คุณหลี่ครับ ครั้งแรกที่ผมสร้างธุรกิจก็ทำร่วมกับเพื่อนในมหาวิทยาลัยสองสามคน เราเสี่ยงด้วยกันเป็นครั้งแรก แม้ไม่สำเร็จ แต่ก็ได้เป็นเพื่อนสนิทกันตลอดชีวิต ยี่สิบปีผ่านไป ทุกครั้งที่ผมลำบาก คนที่ยื่นมือมาช่วยอย่างไม่มีเงื่อนไขก็คือเพื่อนกลุ่มนี้”

ภาพยนตร์เรื่องนี้บรรยายเหตุการณ์เมื่อ 30 ปีก่อน ในช่วงที่เพิ่งเริ่มปฏิรูป เป็นเรื่องราวการต่อสู้เพื่อให้ฝันเป็นจริงของเด็กหนุ่มนักศึกษาสามคนที่มาพบกัน รู้จักกัน มีความฝันเหมือนกัน และฝ่าฟันร่วมกัน จากนั้นก็ร่วมกันสร้างธุรกิจใหญ่จนประสบความสำเร็จมีชื่อเสียง

ทำไมภาพยนตร์เรื่องนี้จึงโด่งดัง เพราะเราจะเห็นภาพที่คุ้นเคยจากตัวละครทั้งสาม ซึ่งก็คือมิตรภาพที่บริสุทธิ์น่าประทับใจช่วงเรียนมหาวิทยาลัย เวลานี้แม้คุณจะรู้จักคนมากมาย แต่ยามต้องการความช่วยเหลือจริง ๆ จะมีสักกี่คนยื่นมือเข้ามา หรือพูดอีกอย่างก็คือ ช่วงเรียนมหาวิทยาลัยต้องคบหาสมาคมกับคนที่สามารถช่วยเหลือคุณอย่างจริงใจ

ถ้าคุณเรียนมหาวิทยาลัยโดยไม่มีเพื่อนแท้แม้แต่คนเดียว

ชีวิตคุณคงไม่ประสบความสำเร็จ ผมนึกไม่ออกว่าจะมีคนที่ยอายุเกิน 18 ปีแล้วยังไม่มีเพื่อนสนิทที่สามารถช่วยเหลือกันได้สักคนสองคน ถ้าไม่ใช่เพราะอยู่แต่ในโลกของตัวเอง ไม่สัมพันธ์กับคนอื่น ก็คงเป็นเพราะอิทธิยต่ำอย่างรุนแรง ไม่มีศักยภาพที่จะประสบความสำเร็จ

ต่อไปผมขอแก้ความเข้าใจผิดบางอย่างเกี่ยวกับ “มหาวิทยาลัยและความสำเร็จ” ดังนี้

รูปร่างหน้าตาเกี่ยวข้องกับความสำเร็จในอนาคตมากใช่หรือไม่

- ไม่ใช่ คุณดูหน้าแจ็ก หม่า ก็ะรู้

พื้นฐานครอบครัวเกี่ยวข้องกับความสำเร็จใช่หรือไม่

- ไม่ใช่ 90 เปอร์เซ็นต์ของคนที่ยสร้างฐานะจนร่ำรวยเกิดในครอบครัวยากจน แต่พบคนที่ถูกในชวงเรียนมหาวิทยาลัยหรือชวงทำงาน ไม่ใช่เรื่องของฐานะครอบครัว

คนที่เข้ามหาวิทยาลัยดั่งจะประสบความสำเร็จใช่หรือไม่

- ไม่ใช่ คนที่ยจบจากมหาวิทยาลัยดั่งส่วนใหญทำงานรับจ้างเจ้าของธุรกิจส่วนใหญจบจากมหาวิทยาลัยท่วไป บางคนไม่ได้เรียนมหาวิทยาลัยด้วยซ้ำ

คนที่สอบได้คะแนนดีประสบความสำเร็จมากกว่าคนที่คะแนนต่ำใช่หรือไม่

- ไม่ใช่ ความสำเร็จไม่ได้เกิดจากคะแนนสอบชวงเรียนมหาวิทยาลัย แต่เกิดจากการมีสายตายาวไกลและรู้จักคิด

ความจริงแล้วชวงเรียนมหาวิทยาลัยเราทุกคนมีโอกาสเท่ากัน แต่เวลานั้นเรามากจะรู้สึยว่าการมีสายตายาวไกลและรู้จักคิด

ไม่เกี่ยวข้องกับความสุขความสำเร็จในอนาคต บัจจุบันดังกล่าวข้างต้นมีเพียง 10 เปอร์เซ็นต์ที่ถูกต้อง ที่เหลือ 90 เปอร์เซ็นต์ไม่มีผล นี่หมายความว่าพอคุณถึงตรงนี้ควรหยุดสักครู่แล้วระลึกถึงช่วงที่เรียนมหาวิทยาลัย หรืออาจจะเป็นนักศึกษาอยู่ คุณควรคิดว่า “เวลานี้ฉันกำลังยึดแนวคิดอะไร และฉันก็เห็นด้วยใช่หรือไม่”

ช่วงเรียนมหาวิทยาลัยไม่มีอะไรสำคัญไปกว่าการคบเพื่อนที่สามารถช่วยเหลือคุณได้สักสองสามคน แม้คุณจะเก่งแค่ไหน แต่ก็ต้องวิ่งตามคนที่เก่งกว่า เรียนรู้จากคนเหล่านี้ พวกเขาให้คุณสมบัติพิเศษบางอย่าง

สายตายาวไกลกว่าคุณ

ใจกว้างกว่าคุณ

หูตาไวกว่าคุณ

มีความมุ่งมั่นมากกว่าคุณ

มีความยืดหยุ่นมากกว่าคุณ

มีความคิดบรรเจิดกว่าคุณ

นิวมาน ที่ปรึกษาด้านจิตวิทยาและผู้ช่วยของผมด้านการจัดหลักสูตร เล่าถึงเพื่อนสนิทช่วงเรียนมหาวิทยาลัยว่ามีผลต่อชีวิตของเขาอย่างไร “ผมชอบเพื่อนที่มุ่งมั่นก้าวไปบนเส้นทางของตัวเองและมีพลังเต็มเปี่ยมอย่างโฮลต์ บ็อกส์ อัจฉริยะผู้เกิดในครอบครัวยากจนแต่ไม่ย่อท้อ เขาฉลาดสุดยอดและยินดีช่วยเหลือคนที่เข้ามาหา นี่เป็นเรื่องที่ผมทำไม่เป็น แต่โชคดีที่ผมได้เรียนรู้จากเขา”

โฮลต์ บ็อกส์ อายุน้อยกว่านิวมานสองปี ชอบอ่านหนังสือเป็นพิเศษ และหาโอกาสเอาความรู้มาทดลองใช้ ตอนเรียนที่

ฮาร์วาร์ดเขาแบ่งเงินของตัวเองออกเป็นสองส่วน ส่วนหนึ่งเอาไว้ซื้อหนังสือ อีกส่วนหนึ่งใช้ทำกิจกรรมรวมกลุ่ม เขาใช้เงินอย่างคุ้มค่าที่สุด เวลาโฮลต์ บ็อกส์ ขาดเงินค่าใช้จ่ายในการกินอยู่ เขาก็มีวิธีหา ด้วยการเขียนโครงการที่น่าสนใจให้ลูกคนรวยในมหาวิทยาลัย เช่น โครงการทำอย่างไรให้ออกเดทกับหญิงสาวได้อย่างเท่ๆ โครงการของเขาเป็นที่นิยมมาก เขาได้เงินจากการขายความสามารถของตัวเอง เรื่องนี้ทำให้นิวแมนประหลาดใจและที่งมา

คนจนเปลี่ยนชะตาชีวิตของตัวเองได้อย่างไร มีเรื่องราวมากมายต่าง ๆ นานา แต่โฮลต์ บ็อกส์ สร้างแบบอย่างการใช้ชีวิตของตัวเองอย่างง่าย ๆ ซึ่งแม้แต่สังคมอเมริกันซึ่งยกย่องความเพียรส่วนบุคคลก็ยังพบได้น้อย โฮลต์ บ็อกส์ กลายเป็นครูสอนการบริหารเงินให้นิวแมน เป็นบทเรียนที่ประทับใจไปตลอดชีวิต สิ่งสำคัญที่สุดคือเขายินดีคบนิวแมนเป็นเพื่อน ช่วยเหลือทุกอย่างอย่างเต็มที่ เช่น พูดคุยกับนิวแมนเรื่องที่ว่าทำอย่างไรให้ทีมงานที่ปรึกษาทางจิตวิทยาขยายตัวจากมหาวิทยาลัยออกไปสู่ภายนอกเพื่อหารายได้เพิ่มขึ้น และช่วยวางแผนการในอนาคต

ซาก็ นักศึกษาจากแซนดีเอโกถามว่า “ความหมายของมหาวิทยาลัย ก็เหมือนกับที่คุณได้แรงบันดาลใจจากโฮลต์ บ็อกส์ หมายถึงการคบเพื่อนและได้รับความช่วยเหลือจากเพื่อนใช่หรือไม่”

นี่เป็นคำถามที่ทำให้ทาย ไม่มีใครอยากให้ชีวิตอันมีค่าในมหาวิทยาลัยกลายเป็นเรื่องของผลประโยชน์ แต่สิ่งที่ล้ำค่าก็คือคนเราเข้าใจชีวิตหลายด้าน เรื่องราวเดียวกันเราอาจจะได้ข้อสรุปที่ตรงกันข้ามกันอย่างสิ้นเชิง และแต่ละคนก็เลือกเอาไปใช้ตามความคิดความชอบของตัวเอง

ด้วยเหตุนี้นิวแมนจึงตอบว่า “ซาก็ คุณต้องคิดเสมอว่าชีวิตในแต่ละช่วงควรวางจุดหนักไว้ที่ไหน ช่วงเรียนประถมเราทำอะไรไม่ได้เลย แต่ช่วงเรียนมหาวิทยาลัยเรามีเรื่องที่น่าประทับใจมากกว่า ช่วงเรียนมัธยมปลาย เป็นประสบการณ์ที่ต่างกันอย่างสิ้นเชิง นี่แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงสำหรับคนหลายคน ทำอย่างไรจึงจะรับมือกับการเปลี่ยนแปลง เป็นเรื่องที่คุณต้องเผชิญ คุณอาจจะรู้สึกว่าการทำงานสำคัญกว่าและเป็นเรื่องจริงจังมาก ไม่มีใครบอกคุณว่าควรทำอย่างไร คุณสามารถหาตัวช่วยได้ เพื่อให้คุณรู้สึกเป็นอิสระ มีเวลาหาประสบการณ์เพิ่ม กดดันเพื่อนน้อยลง ทั้งนี้จุดหมายอยู่ที่การทำอะไรร่วมกัน”

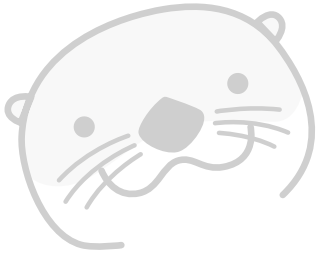
มีเรื่องหนึ่งที่ต้องใส่ใจ หน้าที่อันดับแรกของการเรียนมหาวิทยาลัยคือการคบเพื่อนที่มีอุดมการณ์เดียวกัน ไม่ใช่อย่างอื่น ไม่ใช่การเลือกครุณาทางที่ดี ครุณาทางที่ดีก็จำเป็น แต่เป็นเรื่องที่เรากำหนดได้ มีแต่เรื่องการคบเพื่อนที่จะประทับอยู่ในใจเรา เรื่องการคบเพื่อนคนส่วนใหญ่มักจะคิดเหมือนเดิมตลอดสิบปี เพราะจิตสำนึกเราถือว่าการคบหาสมาคมเป็น “ขั้นตอน” ที่เปลี่ยนจากความเคยชินเป็นเรื่องที่เก๋ยากเหมือนที่เราไม่สามารถทำลายความประทับใจแรกพบที่มีต่อคนคนหนึ่ง

หมายความว่าเมื่อคุณเริ่มก้าวออกไป ในวันหนึ่งหรือคืนหนึ่ง การพูดคุยระหว่างคุณกับเพื่อนไม่กี่คนเกี่ยวกับเรื่องที่น่าสนใจจะทำให้ได้เพื่อนพิเศษ ซึ่งจะกลายเป็นเพื่อนสนิทกับคุณหลายปีหรือหลายสิบปี จากนั้นคุณก็จะมีแวดวงของตัวเอง และเข้าไปในแวดวงอื่นได้ยาก

คุณจำเป็นต้องอาศัยจิตสำนึกนี้ พยายามแสดงข้อดีของตัวเองออกมา ปรับปรุงข้อด้อย อย่างกลัวที่จะพูดคุยกับคนอื่น

หมีหอยหิว

อยากลัวที่จะรับฟัง ในช่วงที่เรียนปีหนึ่งในมหาวิทยาลัยคุณควร
ทำให้ตัวเองเป็นคนที่ใคร ๆ ก็เปิดใจต้อนรับ ไม่ใช่ระวังตัวคอยหลบ
ห่างจากคุณ

ทดลองอ่าน

๑ เรียนรู้จากคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ ไม่ใช่คนที่สอบได้คะแนนดีที่สุด

การเรียนรู้เป็นความสามารถที่สำคัญสำหรับทุกคน ตั้งแต่เด็กจนโตเราต้องเรียนรู้ตลอดเวลา แต่การเรียนรู้ก็มีเทคนิค บางคนทำได้ง่ายตาย เพราะรู้เทคนิคการเรียนรู้ ไม่ใช่เพราะสมองดี

จึงเห็นได้ว่าความสามารถในการเรียนรู้ของคนเราส่วนใหญ่เกิดจากการฝึก นั่นหมายความว่าถ้าอยากเป็นคนเก่งก็ต้องรู้จักเทคนิคและเคล็ดลับในการเรียนรู้

แน่นอนว่าแต่ละคนมีวิธีเรียนรู้ต่างกัน ประเด็นสำคัญของการเรียนรู้อยู่ที่ประสิทธิภาพในการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็นเครื่องตรวจสอบว่าคนคนหนึ่งมีความสามารถในการเรียนรู้หรือไม่ เหมือนกับที่บรูซ ลี เคยเขียนไว้ในหนังสือกำลังภายในว่า “วรยุทธ์มีสองอย่าง อย่างหนึ่งคือการออกท่าออกทางให้คนอื่นดู อีกอย่างหนึ่งคือการออกอาวุธที่แท้จริง เมื่ออยู่เบื้องหน้าปลายดาบของโจร วรยุทธ์อย่างไหนดีกว่า ไม่ต้องบอกก็รู้อยู่แล้ว”

ตอนเด็กเรามักจะพบว่าเพื่อนส่วนหนึ่งเป็นคนขยัน ชอบเรียน แต่เรียนได้ไม่ดี นี่เป็นปัญหาประสิทธิภาพการเรียน เรายังพบว่าเพื่อนบางคนชอบวิชาใดวิชาหนึ่งเป็นพิเศษ ตั้งใจเรียนวิชาที่ตัวเองสนใจและสอบได้คะแนนดีมาก นี่คือที่เราพูดกันว่า “ความสนใจเป็นครูที่ดีที่สุด”

เวลาเรียนลองใช้สมองทั้งซีกซ้ายและขวาให้สมดุล ตัวอย่างเช่น ใช้สมองซีกซ้ายเรียนวิชาเลข 20 นาที พอแล้วก็ใช้สมองซีกขวาเรียนภาษา 20 นาที จะทำให้ประสิทธิภาพการเรียนรู้ดีขึ้น ถ้าฝึกให้เป็นนิสัยทุกวัน และจัดเวลาให้เหมาะสม จะทำให้ความสามารถในการเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมาก การจัดเวลาในการเรียนแสดงถึงความสามารถพื้นฐานในการวิเคราะห์และปรับเปลี่ยน

มีรายงานข่าวไม่น้อยเกี่ยวกับนักศึกษาที่เรียนเก่ง แต่กลับพบอุปสรรคมากมายเมื่อเข้าทำงาน เพราะคนเรียนเก่งหมายถึงคนที่ทำคะแนนสอบได้ดีเยี่ยม ได้คะแนนสูงสุด แต่ไม่แน่ว่าจะมีความสามารถในการพลิกแพลง จากประสบการณ์ในชีวิตจริงทำให้รู้ว่าตอนที่เขานักศึกษาเราคิดว่าถ้าสอบได้คะแนนดีหมายถึงทุกอย่างก็ดีหมด ความจริงไม่ใช่เช่นนี้ คนที่ทำคะแนนสอบได้ดีด้วยการคร่ำเคร่งเรียนอย่างหนัก ท่องจำตายตัว อาจจะไม่มีความสามารถด้านอื่น

ผลการเรียนดีไม่แน่ว่าจะมีอนาคตดี ทุกคนมีจุดเด่นต่างกัน สิ่งที่กำหนดจุดเด่นไม่ใช่คะแนนสอบ แต่เป็นสิ่งที่อยู่เบื้องหลัง คุณควรหาคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ และเรียนรู้ว่าเขาทำอย่างไรจึงมีความสามารถอย่างนี้

อลัน กรีนสปีน เคยดำรงตำแหน่งประธานกรรมการธนาคารกลางแห่งสหรัฐอเมริกา เวลานั้นเขาควบคุมงานสำคัญด้านกระแสเงินตรา อัตราดอกเบี้ย การเงินการลงทุนต่างประเทศ ในช่วงเวลาหนึ่งคำพูดของเขาเคยสั่งสะเทือนตลาดหุ้นอเมริกา ตั้งแต่สมัยประธานาธิบดีคลินตันถึงประธานาธิบดีบุช ชื่อของกรีนสปีนก็เป็นที่ยอมรับในวงการการเงินการลงทุนและวงการธุรกิจ แน่นนอน เขาได้ชื่อว่าเป็นนักเศรษฐศาสตร์ที่ยอดเยี่ยมที่สุดในโลก

กรีนสปีนสำเร็จการศึกษาที่มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก แต่ศาสตราจารย์ครุโนซึ่งเคยสอนกรีนสปีนแล้วว่า “เวลานั้นเขาไม่ใช่ นักศึกษาที่ดี ค่อนข้างหยิง ไม่ค่อยขยัน ตอนเรียนไม่ค่อยฉลาดนัก ความรู้ก็ไม่มาก ไม่มีเสน่ห์ มักจะดูเพื่อนต่อหน้าคนอื่น ทำให้เพื่อนวางตัวไม่ถูก แน่แน่นอนว่าช่วงที่เป็นนักศึกษาใครก็หยิง ทั้งนั้น ตอนนี่เขาคงเปลี่ยนไป อายุมากขึ้น ผ่านอะไรมามาก ก็ก้าวหน้าขึ้น”

ช่วงที่กรีนสปีนเรียนกับศาสตราจารย์ครุโน แม้ผลการเรียนไม่ดีนัก ไม่รู้จักคบหาสมาคมกับเพื่อน แต่สิ่งสำคัญคือเขารู้วิธีเรียน แม้วิชาการบริหารการขายเขาเรียนได้ไม่ดีนัก แต่วิชาอื่นเขาสามารถเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็ว ความหมายของการเรียนนอกจากศึกษาเนื้อหาที่ตัวเองสนใจแล้ว ยังต้องมีหูตากว้าง เอาสิ่งที่เรียนมาเชื่อมโยงกันแล้วนำมาใช้ จึงจะเป็นความสามารถในการเรียนอย่างแท้จริง

จนถึงเดี๋ยวนี้ อลัน กรีนสปีน ยังคงเป็นความภูมิใจของมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก นักศึกษามหาวิทยาลัยนิวยอร์กทุกคนภูมิใจในตัวศิษย์เก่าคนนี้ แต่ละปีเวลาเปิดรับสมัครนักศึกษาใหม่ ทางมหาวิทยาลัยจะนำชื่อของเขาเรียงเป็นอันดับหนึ่งเพื่อดึงดูดคนเก่งให้เข้ามาสมัครเรียน ตัวอย่างของกรีนสปีนทำให้เราเข้าใจแล้วว่า ควรเรียนรู้จากคนที่รู้จักคิดวิเคราะห์ ไม่ใช่คนที่สอบได้คะแนนสูง

รู้ใหม่ว่าในยุคกลาง ดนตรีจัดเป็นวิชาเลข ความจริงแล้ววิทยาศาสตร์ธรรมชาติและวิทยาศาสตร์สังคมสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด สโตน์เวย์ผู้สร้างเปียโนคุณภาพดีที่สุดเคยทำการสำรวจในหัวข้อการเชื่อมโยงกันระหว่างดนตรีกับการเรียน พบว่าเด็กที่เคยเรียนดนตรีจะมีความสามารถด้านการใช้ภาษาและเข้าใจ

คณิตศาสตร์ดีกว่า โดยทั่วไปเด็กที่เคยเรียนดนตรีจะเรียนเก่งกว่าเด็กที่ไม่ได้เรียน

แสดงว่าการเรียนดนตรีเป็นวิธีหนึ่งในการพัฒนาความสามารถด้านการเรียนของเด็ก ความจริงแล้วถ้าเด็กไม่ปฏิเสธ ครอบครัวโดยทั่วไปยินดีซื้อเครื่องดนตรีให้เด็กฝึกที่บ้าน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการเรียนมาก

เคยมีคนเรียนดนตรีเหมือนเรียนเลข วิเคราะห์เสียงดนตรีในแง่มุมทางคณิตศาสตร์ พร้อมกับกดปุ่มตามโน้ตดนตรี การอาศัยตัวเลขหรือภาพมาวิเคราะห์เสียงเป็นประโยชน์ในการศึกษาพีชคณิตและตรีโกณมิติ ความจริงแล้วโน้ตดนตรีเป็นคำสั่งให้เราใช้นิ้วแสดงความรู้สึก เป็นสัญลักษณ์ของภาษา ความสามารถในการเข้าใจสัญลักษณ์ของภาษาดังกล่าวจะเป็นพื้นฐานในการเรียนภาษาอังกฤษภาษาฝรั่งเศสในอนาคต

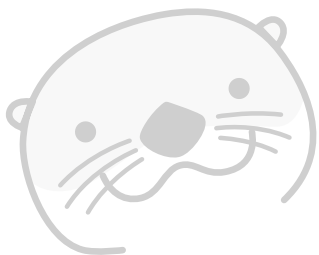
คนส่วนใหญ่เคยเรียนเปียโนตอนที่เ็นเด็ก ความจริงแล้วนี่ก็เป็นการฝึกสิ่งทีนอกเหนือจากการเรียน คือฝึกความอดทนและความมุ่งมั่น

พูดง่าย ๆ คือ การเรียนรู้หมายถึงการถามตัวเองเสมอว่า “ทำไม” คำพูดของอาริสโตเติลที่ว่า “ทำไม” แสดงถึงความอยากรู้อยากเห็นของคนเราอย่างชัดเจน วิทยาศาสตร์คืออะไร วิทยาศาสตร์ก็คือการสังเกตโลกพร้อมกับตั้งคำถามว่า “ทำไม” ส่วนทฤษฎีการเรียนรู้คือการตั้งคำถามว่า “ทำไม” ผ่าน “ปรัชญา” และปรัชญาก็ตั้งคำถาม “ทำไม” ผ่าน “ภาพ” นั่นคือการสังเกตปรากฏการณ์ทางวิทยาศาสตร์พร้อมกับตั้งคำถาม และสามารถตั้งคำถามว่า “ทำไม” ในเวลาสำคัญที่สุด

การถามตัวเองว่า “ทำไม” เป็นการตอบสนองของความอยากรู้

อยากเห็นของตัวเองไปด้วย การเรียนรู้ที่เราพูดถึงคือการตอบสนอง ความอยากรู้ อยากเห็นของตัวเองตลอดเวลา ตั้งข้อสงสัยต่าง ๆ นานา จากนั้นจึงค้นหาคำตอบที่ละข้อ ๆ ความสามารถในการเรียนรู้ของคนมีขีดจำกัดอยู่ที่ตัวเอง ในเมื่อเรามีชีวิตอยู่บนโลกใบนี้ ข้อสงสัยทั้งหมดก็ควรจะมีคำตอบอยู่ในปรากฏการณ์รอบตัว เบื้องหน้าคำถามทุกอย่าง มีคำตอบอยู่ในชีวิตจริง

มองไปรอบตัวคุณมีคนที่รู้จักตั้งคำถาม “ทำไม” และค้นหา คำตอบด้วยตัวเองหรือไม่ ถ้ามีควรคบกับเขา แม้ว่าเขาจะไม่เหมือน คนทั่วไป การคบหาสมาคมกับคนเช่นนี้จะทำให้ชีวิตของคุณมีเรื่อง ดี ๆ อย่างคาดไม่ถึง

ทดลองอ่าน

๑ ทากรุติ

บงคนยอมนคลำหินเดินขำมน้ำเอง บงคนยอมนจ่ยค้ำทงด่วน เส้นทงสู่ควมสำเร็จมีหลกหลย ถนนในค้ำพูดที่ว่ “ถนนทงสยม่งสู่กรุงโรม” มีท้งทงขบข้อนและทงที่สะดวก จะเลือกทงไหนขึ้นอยู่กบคุณ

วิธีหนึ่งที่จะขึ้นทงด่วนคือค้นหกรุที่เหมะกบตนเพื่อเลียนแบบให้ครุผู้มีประสบกกรรมสอนคุณสมบัติและวิธีการที่สำคัญ ถ่ยทอดประสบกกรรมล้ำค้ำ ช่วงหนึ่งของชีวิตการเลือกครุเป็นเรื่องสำคัญมก เพราะคุณจะทำสิ่งทีพิสูจน์แล้วว่าเป็ควมสำเร็จ และนำสิ่งนั้นมำใช้

“พอมดแห่งการลงทุน” บัฟเฟตต์ ก้อนประสบควมสำเร็จเขเป็นเพียงนักเล่นหุ้นรายย่อยที่ค้นหข้อมูลจกตารงหุ้นในฟิลาเดลเฟีย ท้งงานวิเคราะห์ประจำวันข้ำแล้วข้ำเล่า เช่นเดียวกับนักลงทุนที่ยังไม่ประสบควมสำเร็จท่วไป เขไม่ได้เริ่มต้นก็ซื้อหุ้นบริษัทโคคก-โคลกซึ่งต่อมราคำเพิ่มเป็น 10 เทอ แต่ทำกรศึกษาและสังเกตตลาด ค้นหคนบอกทง เขอยู่บนลู่วิ่งเดียวกับนักลงทุนคนอื่น

ถ้าบัฟเฟตต์หยุดแค่นี้ จนถึงทงวันนี้เขออาจจะเป็เพียงนักเล่นหุ้นรายย่อยเหมือนเดิมหรือล้มละลายไปแล้ว แต่กรที่เข

กลายเป็นพอมดแห่งการลงทุน และวางระบบการลงทุนการซื้อขายในแบบของตัวเอง เป็นเพราะเขาไม่เคยหยุดเรียนรู้ โดยเริ่มเรียนรู้จากเบนจามิน เกรแฮม นักลงทุนชั้นครูผู้ลงทุนตามราคาหุ้นปี 1957 เขาเรียนรู้จากไอริว ฟิชเชอร์ ผู้เชี่ยวชาญด้านการลงทุนผู้มีชื่อเสียง

ต่อมาบัฟเฟตต์เริ่มนำเอาหลักการลงทุนของเกรแฮมกับฟิชเชอร์มารวมกัน สร้างเป็นระบบการลงทุนตามมูลค่า (Value Investing) และเรียนรู้จากการปฏิบัติจนกลายเป็นนักลงทุนผู้ยิ่งใหญ่และมหาเศรษฐีอันดับต้น ๆ ของโลก

การเรียนรู้ให้เร็วที่สุดไม่ใช่การปิดประตูสร้างรถ ประดิษฐ์ทุกอย่างด้วยตัวเอง แต่เป็นการทำตามวิธีที่พิสูจน์แล้วว่าสำเร็จจากบรรดาปรมาจารย์ แน่แน่นอนว่าคุณต้องรู้จักผูกมิตรกับคนที่จะมาเป็นครู

เราทุกคนล้วนมีเพื่อน ประเด็นสำคัญคือคุณดึงดูคนแบบไหนมาเป็นเพื่อน

ตัวอย่างเช่นการเขียนลายมืออักษรจีน ซึ่งเน้นเรื่องความหนักแน่น มีพลัง ยืดหยุ่น ซึ่งเป็นพลังที่ซึมลึกเข้าถึงจิตใจและแสดงออกเป็นการกระทำ ทำให้คุณเป็นคนชื่อตรง รับผิดชอบงานอย่างถึงที่สุด หนักแน่นมีพลัง เป็นพลังการกระทำที่ออกมาจากภายใน อาจจะไม่ตื่นเต้นเร้าใจเหมือนงานเลี้ยงสังสรรค์ แต่ซึมลึกและยั่งยืน

ความงามเช่นนี้มีพลังยิ่งกว่าการพร่ำสอนและปาวประกาศพลังทางวัฒนธรรมนี้มีบทบาทต่อสังคมมากกว่าการโฆษณาปลุกเร้าทางการเมืองหรือการแสดงละคร เป็นแรงดึงดูดที่ยาวนาน เป็นการยอมรับคุณค่าที่ยอดเยี่ยม

ด้วยแรงตึงคูดเช่นนี้ทำให้คุณเป็นทีสนใจของคคนอื่น ยิงคุณมีแรงตึงคูดมากเท่าไรก็ยิงตึงคูดคที่อยดเยี่ยมเข้ามาเป็นเพื่อนได้ง่ายเท่านั้น

ขณะเดียวกันก็ตองใส่ใจคค้นหาครุนำทงที่จะทำให้คุณเก่งขึ้น ครุนำทงจะเป็นเหมือนค้ชส่วนตัว ช่วยเหลือคุณอยางเป็นรูปธรรมและเป็นตัวของตัวเอง ครุนำทงที่ดีมักจะรู้จกงานหรือบริษัทของคุณดี และสามารถแนะนำคุณได้ในช่วงเวลาคสำคัญ

แต่ครุนำทงก็มีหลายระดับ ถ้าครุนำทงระดับไม่สูงมาก คุณอาจจะมองได้ไม่ไกล มักจะเห็นไม่ทั่ว เห็นแต่ต้นไม้ไม่เห็นป่า ตรงกันข้ม ถ้าครุนำทงมีระดับสูงเกินไป จะทำให้คุณไม่สามารถเข้าใจปัญหาในมุมมองและจุดยืนของตัวเอง ดังนั้นครุนำทงที่ดีควรจะอยุ่ระหว่างสองระดับนี้ คคือสามารถช่วยเหลือคุณได้และมองปัญหาในจุดยืนของคุณได้

ครุนำทงมี 3 ประเภท คคือ

ประเภทปลอบใจ

ครุนำทงประเภทนี้มีข้อดีคือรับฟัง โดยทั่วไปเมื่อคุณลำบากก็โทรคัพท์หาเขาได้ เขาจะรับฟังปัญหาของคุณด้วยความเห็นใจให้คุณชบอกร้องไห้ได้ เขาสามารถรับฟังคุณพร้อมกับค้นหาวิธีแก้ปัญหาค ทำให้คุณมีความมั่นใจและมีความหวัง คุณเล่าความในใจให้เขาฟังได้อย่างสบายใจ พอคุณเล่าจบก็จะรู้สึกดีขึ้นมาก

ประเภทแก้ปัญห

ครูนำทางประเภทนี้มีข้อดีคือสามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญห โดยทั่วไปเขาจะถามคุณก่อนแล้ววิเคราะห์หรือร่วมกับคุณ ช่วยคุณวางแผนแก้ปัญหด้วยวิธีการต่าง ๆ แล้วรอฟังความเห็นคุณอีกครั้ง ในที่สุดก็เลือกวิธีที่เหมาะสมที่สุดเพียงวิธีเดียว เป็นเหมือนการ “สอนวิธีหาปลาแทนที่จะให้ปลา” ครูนำทางประเภทแก้ปัญหที่ดี จะช่วยคุณวางแผนแก้ปัญห และสอนคุณแก้ปัญหในสภาพต่าง ๆ สิ่งสำคัญสำหรับคุณคือเรียนรู้วิธีแก้ปัญห

ประเภทเข้มงวด

ครูประเภทนี้มีข้อดีที่สามารถกระตุ้นผลักดันคุณ เราทุกคน มีช่วงเวลาที่ยลงตัวหรือขี้เกียจ พอถึงตอนนี้ครูจะมีบทบาทเข้มงวด กวดขัน ให้กำลังใจ กระตุ้นคุณ และบอกจุดหมายให้คุณรู้ แม้ครู ประเภทนี้จะเข้มงวด แต่ก็มีความสำคัญ โดยเฉพาะสำหรับคนที่ ขาดวินัยและความกล้า คุณต้องเข้าใจไว้ว่าความเข้มงวดของครู เป็นแรงผลักดันภายนอก แรงขับจากภายในจริง ๆ อยู่ที่การยอมรับ จุดหมาย ดังนั้นการตั้งจุดหมายจึงสำคัญมาก

๑ เรียนรู้คุณสมบัติ 7 ประการจากครุฑนำทาง

ตลอดชีวิตของเราต้องเรียนรู้ การเรียนรู้เป็นเรื่องที่ต้องทำตลอดชีวิต ไม่มีวันจบ ผมไม่เคยได้ยินใครพูดอย่างเต็มปากว่าเขาไม่ต้องเรียนรู้การใช้ชีวิต คนที่ประสบความสำเร็จอย่างสูงยิ่งรู้ว่าตัวเองยังต้องเรียนรู้คุณธรรมด้านต่าง ๆ อีกมาก และมีความอ่อนน้อมถ่อมตัวเสมอ

ครุฑนำทางชีวิตที่ดีจะพาคุณกลับเข้าสู่ห้องเรียน ให้คุณนั่งหน้าชั้น ให้คุณฟังความรู้ที่มีประโยชน์ที่สุด คุณจะได้เรียนรู้จากเขาทั้งด้านทักษะ อุดมการณ์ในชีวิต และทำให้ตัวเองมีคุณธรรมสูงส่งซึ่งสำคัญกว่าทักษะใดๆ ในโลก

เรียนรู้อารยธรรมรับผิด

การยอมรับผิดเป็นคุณธรรมที่ต้งาม มีพลังในการสร้างความประทับใจได้มาก บางคนยอมตายดีกว่ายอมรับผิด ไม่ว่าจะตนทำผิดอะไรก็คิดว่าเป็นความผิดของคนอื่น ตนเป็นฝ่ายถูกเสมอ คนแบบนี้มักจะไม่เป็นที่ยอมรับและยากที่จะประสบความสำเร็จ

คนที่รู้จักยอมรับผิดจะแสดงความใจกว้างออกมาอย่างเปิดเผยอย่างน้อยในสายตาของคนอื่น การยอมรับผิดหมายถึงการถ่อมตัวยอมรับความเห็นที่ถูกต้องของคนอื่น สามารถปรับตัวเข้าสู่สังคม

และพูดคุยกันได้ เราต้องเรียนรู้คุณธรรมการยอมรับผิด กล้ารับผิด แก้ไขข้อบกพร่องของตัวเอง ยอมรับผิดกับพ่อแม่ เพื่อนฝูง หัวหน้า ลูกค้า ผู้คนในสังคม ลูกหลาน รวมทั้งคนแปลกหน้า ฯลฯ

เรียนรู้ความอ่อนโยน

ความอ่อนโยนคืออะไร คือความนุ่มนวล พลังที่นิ่มนวลเป็นอาวุธยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก อย่างเช่น ฟันแข็งแต่ลิ้นอ่อน พอถึงวัยชราฟันหักหมดแต่ลิ้นยังอยู่ หรืออย่างหินที่อยู่ในน้ำ น้ำไหลวนรอบหิน หินก็สึกกร่อน การเปรียบเทียบอย่างนี้อาจจะเป็นนามธรรม แต่ก็แสดงให้เห็นว่าความนุ่มนวลมีพลัง ความแข็งไม่แน่ว่าจะคงทน

คนเราต้องนิ่มนวล ต้องอ่อนโยน ครูที่ดีจะบอกเรื่องนี้ให้เรา รู้ความอ่อนโยนไม่ได้หมายถึงนุ่มนวลเสมอไป แต่ไม่ใช่ตั้งต้น หากฝึกตนให้มีคุณธรรม ความสุขุมเยือกเย็น รู้จักยืดหยุ่น รู้ว่าจะรุกหรือถอยอย่างไร สามารถควบคุมความต้องการของตัวเอง ชีวิตจึงจะมีพลังเข้มแข็งอย่างแท้จริง มีความสุขอย่างยั่งยืน และสามารถคบหาสมาคมกับเพื่อนดี ๆ ได้มากขึ้น

เรียนรู้การให้อภัย

การให้อภัยไม่ได้หมายถึงยอมทนหรือไม่มีหลักการ แต่หมายถึงเวลาที่คนอื่นทำผิดพลาดอย่าถือสาเกินไป การมีคุณธรรมให้อภัยช่วยให้เราใจกว้างต่อความผิดพลาดของคนอื่น ให้เขามีทางลง ให้โอกาสเขาซึ่งก็เท่ากับให้โอกาสตัวเอง

คนจำนวนมากไม่มีคุณธรรมเช่นนี้ ไม่เคยใจกว้าง ไม่เคย

ให้อภัย พอจับผิดคนอื่นได้ก็ไล่เบียดจนถึงที่สุด ก็จะเอาให้ตาย
ผลเป็นอย่างไร ทำให้กลายเป็นศัตรูคู่แค้น ผู้กันถึงตาย สุดท้าย
คนที่ได้ประโยชน์คือคนนอก ส่วนคู่กรณีทั้งสองไม่มีใครได้ประโยชน์

การให้อภัยเป็นปัญญาในการสร้างพันธมิตร ความใจกว้าง
ช่วยดึงดูดคนเข้ามาหา เหมือนหลักการแรงดึงดูดที่เราพูดกัน
คุณธรรมจะสร้างความประทับใจให้คนเข้ามาใกล้ชิด โดยเฉพาะ
คนที่ขี้อดเยี่ยมจะมาอยู่ข้างคุณ เพิ่มพลังให้คุณ ตรงกันข้าม คนที่
ใจไม่กว้างจะเป็นเหมือนหินที่เย็นชา ทำให้คนกลัวและหนีห่าง
เขาจึงใช้ชีวิตอย่างโดดเดี่ยว ไม่มีใครอยากช่วยเหลือ

เรียนรู้การสื่อสาร

ถ้าคนเราไม่สื่อสารกันจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดและการ
โต้เถียง การทะเลาะเบาะแว้งในโลกนี้ล้วนเกิดจากการไม่สื่อสาร
ให้ดี ดังนั้นสิ่งที่ควรเรียนรู้จากครุฑนำทางอีกอย่างหนึ่งคือความ
ตั้งใจสื่อสารและความสามารถในการสื่อสาร

พื้นฐานของการสื่อสารไม่ใช่เรื่องของผลประโยชน์ “ฉันจะ
ได้อะไรจากอีกฝ่ายหนึ่ง” แต่เป็นความต้องการที่จะเข้าใจกัน ให้อภัยกัน
ช่วยเหลือกัน และอะลุ่มอล่วยกัน คิดในมุมมองของ
อีกฝ่ายหนึ่ง และแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน สุดท้ายจึงได้ข้อสรุปร่วมกัน
การสื่อสารเช่นนี้จึงจะได้ผลยั่งยืน

เรียนรู้การปล่อยวาง

อดีตเป็นเรื่องหนักเกินไป จำเป็นต้องปล่อยวาง ตั้งแต่เล็ก
เราก็ปล่อยวางอดีตมาตลอด เพราะอดีตมักจะมีเรื่องที่เจ็บปวด

หรือมีปมที่คิดไม่ตก ถ้าไม่ปล่อยวาง อนาคตก็จะหนักขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้การหวนคิดถึงไม่ใช่ความสุข แต่เป็นความรู้สึกผิด เพราะทำให้เราจมอยู่กับอดีต ไม่สามารถก้าวไปสู่อนาคตอย่างผ่อนคลาย

ดังนั้นเราจึงควรค้นหาครูโดยพิจารณาว่าเขาจัดการกับอดีตอย่างไร ทำให้ชีวิตเป็นการเดินทางที่อิสระผ่อนคลาย ทิวทัศน์ที่ผ่านมา แค่จดจำก็พอแล้ว ไม่ต้องพูดถึงตลอดเวลา ควรทอดสายตามองไกลออกไป มองอนาคต มีความสุขกับปัจจุบัน จึงจะเป็นการใช้ชีวิตที่สมควร

เรียนรู้การรู้จักบุญคุณ

เวลาที่คนอื่นช่วยเหลือเรา เราซาบซึ้งและจดจำความดีของเขา ก็คือการรู้จักบุญคุณ ผมรู้ว่าสมัยนี้มีคนจำนวนมากที่ไม่รู้จักบุญคุณ นี้เกิดจากความเห็นแก่ตัว คนเหล่านี้รู้สึกว่าการได้รับความช่วยเหลือจากคนอื่นเป็นเรื่องสมควร ตนเองไม่จำเป็นต้องทำอะไร และรู้สึกว่าคนอื่นยังช่วยไม่มากพอ ไม่รู้สึกละอายใจที่เป็นฝ่ายรับ มีแต่ความพอใจ คนบางส่วนมีความคิดเช่นนี้ จึงไม่สามารถพัฒนาการทำงานและการใช้ชีวิต ทุกสิ่งทุกอย่างล้วนมีเหตุมีผลในตัว

คุณธรรมสำคัญที่ผมได้เรียนรู้จากคุณหลี่เจี๋ยเฉิง¹ ก็คือการรู้จักบุญคุณ ผมจึงถือว่าเขาเป็น “ผู้สร้างแรงบันดาลใจ” ในชีวิตของผม คุณหลี่จดจำทุกคนที่เคยช่วยเหลือเขา และเขาถือเป็นเกียรติที่ได้ช่วยเหลือคนอื่น นี่เป็นการสำนึกในบุญคุณระดับสูงเวลานี้ผมก็พยายามทำตามคำสัญญาของตัวเองทุกข้อ ด้วยการ

¹ นักธุรกิจใหญ่ชาวฮ่องกง หรือชื่อที่คนไทยคุ้นเคยคือ ลีกาซิง

สำนึกในบุญคุณของคนที่เคยช่วยเหลือผม และพยายามหาวิธีทำให้คนอื่นมีชีวิตที่ดีขึ้น ผมหวังว่าทุกคนจะเป็นอย่างนี้ โลกของเราจึงจะเต็มไปด้วยพลังบวกอย่างแท้จริง

เรียนรู้การรักชีวิต

การรักษาชีวิตเป็นคุณธรรมอย่างหนึ่ง หมายถึงการเคารพชีวิตของตัวเอง ไม่ทอดทิ้งตัวเองง่ายๆ คนที่มีปัญหาอะไรนิดอะไรหน่อยก็คิดจะฆ่าตัวตายถือว่าไม่มีคุณธรรมการรักษาชีวิต เราต้องเรียนรู้จากคนที่มีจิตใจเข้มแข็ง เรียนรู้การล้มแล้วลุกครั้งแล้วครั้งเล่าของเขา ความมุ่งมั่นไม่ท้อถอยของเขา เพื่อให้เรามีจิตใจอย่างนี้

คุณธรรมนี้จะทำให้เรารักตัวเองและดูแลสุขภาพตัวเอง เมื่อเรามีคุณธรรมทั้งเจ็ดแล้ว เราจะรู้ว่าควรเป็นคนอย่างไร เป็นการปูพื้นฐานที่มั่นคงให้กับชีวิต

๑ คุณธรรมที่ยอดเยียมที่สุดคือความจริงใจ

ช่วงอายุ 20 ปีแรกของผม สิ่งที่ดีที่สุดที่ผมได้เรียนรู้จากครู ไม่ใช่เรื่องที่ว่าทำอะไรจึงจะสอบได้คะแนนเต็ม แต่เป็นเรื่องที่จะแสดงความจริงใจได้อย่างไร เพราะความจริงใจสร้างความประทับใจได้อย่างแท้จริงเมื่อเทียบกับเครื่องมือและวิธีการ ทำให้คนอื่นก็จริงใจต่อคุณด้วย ความจริงใจเท่านั้นที่ทำให้คุณรับรู้ว่าจะอะไรคือพลังที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก

- ความจริงใจจะแสดงออกมาเป็นความซื่อตรงก่อน ตัวเองมีความสามารถแค่ไหนก็แสดงออกเท่านั้น ไม่ว่าจะสำเร็จหรือล้มเหลว ซึ่งดีกว่าการหลอกลวงเอาหน้าชั่วคราว ตัวอย่างเช่น คนหนึ่งมีความสามารถสอบได้คะแนน 70 เปอร์เซนต์ แต่เพื่อให้ได้คะแนนสูงขึ้น เขาจึงจดคำตอบใส่กระดาษเอาเข้าไปในห้องสอบหรือลอกคำตอบเพื่อน นี่เป็นความไม่ซื่อตรงขั้นพื้นฐานที่สุด บางคนอยากให้เป็นสาวพอใจจึงให้สัญญาที่ไม่อาจทำได้ หลอกให้เธอรัก นี่เป็นความไม่จริงใจอย่างมาก

วิธีดังกล่าวได้ผลชั่วคราว การแสดงจะยุติลงเมื่อเวลาผ่านไป ดังนั้นเมื่ออายุเพิ่มขึ้นเรามักจะเข้าใจพลังของความจริงใจอย่างลึกซึ้ง ความผิดพลาดเมื่อยังอายุน้อย ส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ ความไม่จริงใจ พออายุมากขึ้นมีความสำเร็จแล้วคนส่วนใหญ่จะมีความจริงใจจากภายในอย่างแท้จริง

ขณะที่ยังเป็นหนุ่มสาวต้องเรียนรู้อันจะแยกแยะว่าคนแบบไหนไม่จริงใจ แล้วถอยห่าง อย่าให้คนพวกนี้เป็นครุนำทาง ไม่เช่นนั้นชีวิตของคุณจะย่อยยับ ต้องรู้จักใกล้ชิดกับคนที่ไม่สนับสนุนให้คุณเสแสร้งและคบกับคุณอย่างจริงใจ ควรเคารพคนที่วิจารณ์คุณอย่างลึกซึ้ง ไม่เห็นแก่หน้าคุณ คนที่ขี้จุดอ่อนของคุณ คนเหล่านี้เป็นคนจริงใจ ซึ่งเป็นคุณธรรมที่ควรศึกษา

มีเด็กผู้หญิงคนหนึ่งถามว่า “อาจารย์หลั หนูรู้สึกว่ทุกคร้งเวลาหนูพูดความจริง ก็จะถูกทะเลาะกับเพื่อน ต้องพูดโกหกเพื่อนถึงจะดีใจ ทำไมเป็นอย่างนี้” และนี่เป็นสาเหตุที่ทำให้เธอไม่รู้จักทำอย่างไรดี เพราะใคร ๆ ก็ชอบฟังคำโกหก ไม่อยากฟังความจริง ดูผิวเผินคนที่ไม่จริงใจมักจะเป็นที่ต้อนรับ แต่นี่คือเหตุผลที่ทำให้ไม่ความจริงใจจึงเป็นสิ่งล้ำค่า ปกติคนที่เราคบมักจะเป็นคนที่ชอบเสแสร้ง ไม่ยอมรับความจริง และสภาพแวดล้อมที่ทุกคนร่วมกันสร้างขึ้นมากอาจทำให้คุณหลงทางไปด้วย

ความจริงใจมีพลังยิ่งใหญ่ ตัวอย่างเช่นความสัมพันธ์ระหว่างคนแปลกหน้าซึ่งปกติก็ห่างกันอยู่แล้ว ต่างฝ่ายต่างระแวงกัน เขากลัวว่าคุณจะหลอกเขา คุณก็กลัวว่าเขาจะคิดไม่ซื่อ แต่ถ้าคุณแสดงความจริงใจก่อน ความคิดเดิมของเขาที่จะป้องกันตัวก็หมดไป ใครเป็นฝ่ายเริ่มจะมีโอกาสมากกว่า ใครเป็นฝ่ายรับจะมีฐานะเป็นรอง ผมยืนยันได้ว่าการสร้างความสัมพันธ์จะเป็นอย่างนี้ คนที่แสดงความจริงใจก่อนมีโอกาสดีกว่าในการสร้างความสัมพันธ์ มีเสน่ห์มากกว่า

ตั้งแต่โบราณ ไม่มีใครปฏิเสธความจริงใจได้ เพราะความจริงใจแสดงถึงความบริสุทธิ์ใจ ไม่มีจุดหมายชั่วร้าย พลังจากภายในนี้จะทำให้คนอื่นรับรู้ได้ทันที คุณอาจจะเป็นฝ่ายริเริ่มแสดง

ความจริงใจออกมาอย่างเต็มที่ด้วยสีหน้า แววตา คำพูด น้ำเสียง เพื่อให้อีกฝ่ายเห็นความจริงใจของคุณ

นั่นหมายความว่าเราแสดงความจริงใจตามธรรมชาติ และรู้จักกำกับการแสดงออกให้เห็นผลอย่างรวดเร็ว

ด้วยเหตุนี้สมิธจึงสรุปจากประสบการณ์ว่า “ถ้าคุณเป็นคนรู้จักสังเกต จะพบว่าคนที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี ส่วนใหญ่เป็นคนอ่อนน้อมถ่อมตัว สามารถพูดและจัดการปัญหาอย่างมีเสน่ห์ สุภาพอ่อนโยน น่าใกล้ชิด ดึงดูดคนอื่นให้ยอมรับความเห็นของเขา โดยไม่รู้ตัว คนเหล่านี้มีความจริงใจ ไม่หนีปัญหา ตรงกันข้ามคนที่ชีวิตหรือการงานไม่ราบรื่น มักเป็นเพราะคำพูดและการกระทำไม่ตรงกัน ฟินอบพิเทาเกินไป หรือวางตัวอยู่สูงเกินไป ทำให้รู้สึกไม่จริงใจหรือเสแสร้ง ทำให้เกิดภาพจำที่ไม่ดี คนประเภทหลังใครพบก็หลีกเลี่ยง ไม่มีใครอยากคบคนแบบนี้做朋友”

สมิธเล่าเหตุการณ์ให้ผู้เข้ารับการอบรมฟังว่า ในงานประชาสัมพันธ์สินค้าของบริษัทหนึ่งในนิวยอร์กที่บริษัทเราดำเนินการ มีนักข่าว *เดอะนิวยอร์กไทมส์* คนหนึ่งได้รับการต้อนรับอย่างดี บริษัทคาดหวังให้เขารายงานข่าวอย่างมีพลังเต็มที่ นี่เป็นเรื่องธรรมดาของงานประชาสัมพันธ์สื่อสารมวลชน เวลาประชาสัมพันธ์สินค้าทุกบริษัทจะ “ดูแล” นักข่าวทุกคนที่มาพร้อมด้วยความหวังว่าจะได้รับการตอบแทน

แต่หลังจากผ่านไปหลายวันก็ไม่พบรายงานข่าวที่รอคอยในคอลัมน์ธุรกิจหนังสือพิมพ์ *เดอะนิวยอร์กไทมส์* บริษัทจึงส่งลินดาไปดูแลงานนี้ ขณะที่เธอพบนักข่าว *เดอะนิวยอร์กไทมส์* คนนี้ที่งานอื่น ท่าทีของลินดาจะเป็นตัวกำหนดว่าบริษัทจะได้รับการช่วยเหลือจากนักข่าวคนนี้หรือไม่

ทำที่สองแบบและผลที่ต่างกัน

ทำที่แบบ A ลินดา รู้สึกโกรธนักข่าวที่ได้รับการดูแลจากบริษัท และรับของขวัญไปแล้วแต่ไม่รายงานข่าว เธอจึงพลุ่งพล่าน พอพบหน้าเขาจึงเข้าไปต่อว่าต่อหน้าผู้คน “นี่ คุณนักข่าว คุณรับเงินไปแล้วแต่ไม่รายงานข่าว ผ่านไปสามวันแล้วนะ คุณจะอธิบายเรื่องนี้ยังไง”

ลินดาไม่ได้พูดเท็จ นักข่าวคนนี้ได้เขียนข่าวจริง ๆ แต่การพูดคุยสื่อสารไม่มีความจริงใจ ทำให้เขารู้สึกว่าเธอวางตัวเหนือกว่า คำต่อว่าจึงไม่ทำให้เขายอมรับและเป็นการหยามเขาต่อหน้าผู้คน เป็นใครก็รับไม่ได้ นักข่าวจึงเดินไปโดยไม่หันมามอง และเขาคงไม่รายงานข่าวการประชาสัมพันธ์ในหนังสือพิมพ์ *เดอะนิวยอร์กไทมส์*

ทำที่แบบ B แม่โกรธ แต่ลินดาก็ยังสะกดความรู้สึก เข้าไปทักทายเขาก่อน “สวัสดีค่ะ คุณนักข่าว คุณยังไม่ได้เขียนรายงานข่าวใช่ไหม ไม่เป็นไร เดี่ยวนี้จะทำอะไรก็ลำบาก มักจะมีอุปสรรคที่คาดไม่ถึงอยู่เรื่อย บริษัทเราขอบคุณในความพยายามของคุณ ทำให้คุณลำบากไม่น้อย คราวหน้าเชิญไปที่บริษัทเร่อีกนะ”

ทำที่แบบ B ของลินดาแสดงความจริงใจอย่างเปิดเผย บอกนักข่าวว่าเขายังทำงานไม่เสร็จ พูดออกมาชัดเจน ไม่หลีกเลี่ยง และบอกความเห็นของทางบริษัทว่าไม่เป็นไร โชคดีที่ลินดาเป็นคนเก่ง เธอใช้วิธีการแบบ B ลินดาพูดถึงปัญหาทันที และรับผิดชอบเองว่าเป็นเพราะเธอไม่ได้พูดให้ชัด อาจจะทำให้นักข่าวเข้าใจไม่ครบถ้วน

นักข่าวคอลัมน์ธุรกิจของ *เดอะนิวยอร์กไทมส์* ยอมสยบต่อความจริงใจ จึงไม่ได้พูดเรื่องที่เขาเตรียมจะตอบโต้ เขาเห็นว่าลินดาไม่เพียงไม่ต่อว่าเขา ยังปลอบใจเขา จึงรู้สึกละอายใจ รีบให้

คำรับรองว่าพอลกลับไปจะรีบเขียนให้ทันทีพิมพ์พุงนี้

วันรุ่งขึ้นรายงานการเปิดตัวสินค้าใหม่ของบริษัทก็ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ *เดอะนิวยอร์กไทมส์* ท่าทีที่จริงจังของลินดาไม่ใช่เรื่องยาก ใครๆ ก็แสดงความจริงใจให้ผู้คนเห็นได้อย่างง่ายดาย แต่ทำไมคนที่ทำได้กลับมีไม่มาก เป็นเพราะว่าปกติเวลาเราคบหาสมาคมกับคนอื่น เราเรียนรู้จากคนที่เสแสร้งมากเกินไป ใช่หรือไม่ หรือคิดว่าการเสแสร้งเป็นเรื่องดี ถือเป็นเกียรติต่อว่าคนอื่นเป็นเรื่องดี พอมีปัญหาอะไรก็นึกถึงตัวเองก่อน ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเห็นแก่ตัว ทำให้การใช้ชีวิตและการทำงานเกิดความขัดแย้งกับคนอื่นเสมอ ส่งผลให้การทำงานไม่สำเร็จและทำให้ตัวเองเสียภาพลักษณ์ เพราะจิตใจอ่อนแอ

คนที่ขาดความเชื่อมั่นในตัวเองมักจะไม่ซื่อตรง มีแต่คนที่เชื่อมั่นในตัวเอง เคารพตัวเองและเคารพคนอื่น มองการณ์ไกล จึงจริงใจต่อโลกต่อทุกคนในชีวิตได้ ถ้าชีวิตของเรามีโอกาสพบครูที่สอนความจริงใจได้ อย่าพลาดโอกาส นี่เป็นคุณธรรมล้ำค่าที่จะทำให้เราจัดการชีวิตได้อย่างดี จะเป็นพลังที่สร้างความประทับใจ และไม่มีอะไรมาลบล้างได้

๑ หลีกห่างจากครูนำทางด้านลบ

ใช่ว่าครูนำทางทุกคนจะดีหมด อย่าคิดว่าถ้าเป็นครูก็จะช่วยคุณแก้ปัญหาคิดใจ สามารถชี้ทางหรือนำทางคุณได้ ความจริงแล้วบางคนพาคุณไปสู่แสงสว่างได้ ทำให้คุณเข้มแข็งขึ้น แต่ก็มีบางคนที่ยอนคุณเข้าสู่ความมืด ดึงคุณไปพำร่ำนโอดครวญพร้อมกับเขา

โลกนี้มีครูนำทางสองประเภท ประเภทหนึ่งคือคนแบบแรก อีกประเภทหนึ่งคือคนแบบหลัง ซึ่งจะเป็นแรงจูงใจคุณให้ตกต่ำไม่ใช่ยกคุณให้สูงขึ้น เป็นพวกทำลายฝัน ใช่ เขาจะทำลายฝันของคุณ ทำลายตัวตนภายในของคุณ แล้วเอาขยะใส่แทน ชังคุณไว้ในความมืดร่วมกับเขา

เขาไม่มีประโยชน์ต่อคุณเลย เพราะความคิดบวกและความฝันอันงดงามของคุณจะถูกโจมตี เขาจะดูถูกความคิดของคุณ หัวเราะความพยายามของคุณ และบอกคุณเสมอว่า “โลกนี้เต็มไปด้วยความมืดมิด บ้านเมืองนี้แยء สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรม...”

“ถ้าฉันเราควรทำอย่างไร”

ขณะที่คุณอยากให้เขาเสนอความเห็นที่สร้างสรรค์ คุณจะไม่มีวันได้ยินจากปากเขาเลย เพราะตัวเขาเองก็ไม่รู้ว่าจะทำอย่างไร หรือไม่กี่แค่อาคำพำร่ำนพ่นใส่คุณ ความจริงแล้วเขาเพียงแค่ออกคุณ อนาคตคุณจะเป็นอย่างไรเขาไม่ใส่ใจ

เราทุกคนจะพบคนประเภทนี้ได้เสมอในชีวิตประจำวัน บ้างเป็นครู เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัย เป็นญาติผู้ใหญ่ เป็นเพื่อนสนิท เวลาคุณถามปัญหาเขาหรือเขามีโอกาสแสดงความเห็นให้คุณฟัง เขาจะเทขยະเหล่านี้ใส่คุณ ซึ่งล้วนแต่เป็นคำพูดด้านลบ พูดไม่หยุดหย่อน

ลองคิดดู ถ้ามีคนไปเยี่ยมคุณที่บ้าน พอเข้าไปในบ้านก็เอาขยະเทไปทั่ว คุณจะรู้สึกอย่างไร คุณเรียกว่า “ฉันคงคลังแน่” ใช่ คุณเรียกคนนำทางประเภทนี้ เขาเป็นชาวจีนจากปักกิ่ง มาสอนเศรษฐศาสตร์ที่วอชิงตัน เขาบอกว่าจะไม่กลับประเทศจีนอีก หลังจากสอนชั่วโมงแรกจบ เขาก็ทำลายความฝันของคุณเรียกที่มีต่อจีนอย่างง่ายดาย “ทำไมต้องไปจีน ผมมาจากจีน ผมจะบอกให้นะ...” คุณเรียกผมว่า “คุณหลี่ ฉันนึกไม่ถึงว่าเขาเกลียดประเทศตัวเองอย่างแรงกล้าขนาดนี้ เขาทำให้ฉันรู้สึกที่จีนเป็นประเทศที่เต็มไปด้วยอันตรายและไม่มีอิสรภาพ ทำให้ฉันมีภาพจำว่าประเทศจีนเป็นสวนสัตว์ที่ในนั้นมีสัตว์ร้ายต่าง ๆ นานา ถ้าก้าวเข้าไปก็จะได้โดนรุมทั้งเหมือนเนื้อชิ้นหนึ่ง”

คุณเรียกรู้สึกเจ็บปวดมากอยู่นาน เพราะตั้งแต่อายุ 16 ปี เธอก็ฝันที่จะเดินทางไปประเทศจีน อยากไปเรียนต่อที่จีน ทำงานที่จีน ไปเที่ยวภูเขาที่โด่งดังของจีน ไปดูแม่น้ำหวงเหอ แม่น้ำฉางเจียง สวนซูโจว หุ่นทหารดินเผาจีนที่ซีอาน และกำแพงเมืองจีน เธอเตรียมตัวถึงสิบปี แต่เวลานี้อาจารย์จากจีนเตือนเธอว่าให้อยู่ห่างจากจีน

คุณเรียกมาหาผมถึงที่ทำงาน เธออยากรู้ความจริง “ความคิดของอาจารย์ฉันถูกหรือไม่” เพื่อให้เธอพ้นจากการนำทางที่ไม่ถูกต้องของศาสตราจารย์คนนั้น ผมช่วยเธอทำวีซ่าและซื้อตั๋วเครื่องบินไปกลับปักกิ่ง บอกเธอว่า “นี่เป็นตั๋วเครื่องบินไปกลับวันเดียวกัน

ถ้าคุณไปถึงแล้วรู้สึกไม่สบายใจ หรือรู้สึกเหมือนที่ศาสตราจารย์คนนั้นพูด คุณนั่งเครื่องบินกลับอเมริกาได้ทันที”

เธอคิดอยู่สองชั่วโมงแล้วตอบรับ หนังสือปิดาท่อมาคุเรียไปปักกิ่ง ผลเป็นอย่างไร คุเรียเที่ยวจีนอย่างสนุกสนาน เธอส่งอีเมลมาบอกว่า “ฉันไม่เคยสบายใจอย่างนี้มาก่อน” พอกลับถึงอเมริกา เธอเขียนจดหมายยาวถึงคอลเลจ พี่อวร้องเรื่องที่ศาสตราจารย์คนนั้น “หลอกศิษย์” และบอกว่า “ฉันไม่มีคุณสมบัติพอที่จะวิจารณ์ความสามารถด้านวิชาการของเขา แต่ฉันพิสูจน์ได้ชัดเจนว่าเขามีปัญหาด้านคุณธรรม”

คนที่คุณถือว่าเป็นครูนำทางด้านจิตใจจำนวนมากอาจจะเป็นอย่างนี้คือ ขณะที่เขาพูดถึงความคิดที่ทัศนคติของตนกรอกหูคุณนั้น คุณคงนึกไม่ออกว่าความจริงเป็นอย่างไร คุณต้องระวังคนที่สอนให้คุณพร่ำบ่น เขาอาจจะเปิดโลกในใจคุณ แล้วเริ่มเอาขยะมาเทให้ คนประเภทนี้แม้จะมีความรู้มากแค่ไหนคุณก็ต้องหลีกเลี่ยง ขยะทางจิตใจทำร้ายคนได้มาก และอาจจะทำให้คุณผิดพลาดไปตลอดชีวิต

โดยเฉพาะคำพูดด้านลบของเขาจะทำให้คุณตัดสินใจผิด ทำให้ชีวิตของคุณสับสน ทำให้สภาพจิตใจและความฝันของคุณได้รับผลด้านลบ ดังนั้นอย่าคบหาสมาคมกับคนอย่างนี้เด็ดขาด

โดยสรุปแล้วพลังด้านลบมีดังนี้

1. เวลาคุณประสบปัญหา ไม่ได้สอนให้คุณแก้ปัญหา แต่ชักนำให้คุณพร่ำบ่น
2. เผยแพร่ด้านด่ามีดของโลก ถ่ายทอดทัศนคติด้านลบให้คุณ เช่น ชักนำคุณให้ปลีกตัวออกจากผู้คน ล้มเลิก

อุดมการณ์หรือยกเลิกแผนการด้านบวก ทำให้เกิดความคิดที่จะถอย

3. เป็นแบบอย่างด้านการกระทำที่ไม่ถูกต้องและชักนำคุณไปสู่ทิศทางที่ไม่ถูกต้อง ผมพบว่าครูนำทางในวงการธุรกิจมักจะเป็นอย่างนี้
4. ไม่ได้สอนเทคนิคการแก้ปัญหาให้คุณ แต่ให้คุณตะโกนคำขวัญ รอคอยคนอื่นมาช่วยแก้ปัญหา ตัวเองขอเป็นคนดูอยู่ข้างๆ
5. ทำให้เกิดความเข้าใจผิดในเรื่อง “ความเป็นอิสระ” ทำให้คุณกลายเป็นคนเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักรับผิดชอบ
6. ไม่คำนึงถึงส่วนรวม และถ่ายทอดความคิดนี้ให้คุณด้วย
.....

จากการศึกษาหลายปีผมพบว่าคนจำนวนมากได้รับพิษด้านลบทำงานนี้ คนเราทำผิดพลาดไม่ใช่เพราะอยากทำ แต่เพราะเลือกครุผิด ครูที่สอนให้คิดว่าการทำผิดบ้างเป็นเรื่องธรรมดา ไม่ต้องละอายใจ

ตัวอย่างเช่น “การฆ่าตัวตายเป็นสิทธิส่วนบุคคล” คนที่สนับสนุนการฆ่าตัวตายพูดอย่างนี้ ไม่ใช่เพราะเขามองชีวิตในแง่มุมที่เศร้ามาตั้งแต่เกิด แต่ได้รับผลกระทบจากคนบางคนในช่วงสำคัญของชีวิต ได้รับพลังลบจากคนเหล่านี้

ครูนำทางหรือโค้ชชีวิตที่ดีควรส่งเสริมให้เรามีทัศนคติที่ดีต่อชีวิต และทดลองทำอะไรใหม่ๆ เสมอ เวลาอยู่กับคนพวกนี้คุณจะรู้สึกผ่อนคลายสบายใจ ไม่มีแรงกดดัน ถ้าคุณมีเพื่อนหรือครูแบบนี้ ควรปรึกษาเขา ใช้เวลาอยู่กับเขาให้มาก เพื่อศึกษาและรับพลังจากเขา

ยั้งใช้เวลากลัซซิดกับเขานาน คุณจะมีควมรู้สึกที่ดีต่อตัวเอง มีความเชื่อมั่นในตัวเองมากขึ้น และพัฒนาไปในทิศทางที่ดี กลายเป็นคนที่มองโลกในแง่ดี กล้าทำทหายอุปสรรค ธรรมชาติในการเรียนรู้อองเราควรจะเป็นอย่างนี้ คนที่ช่วยให้เราเข้ากับคนในสังคมได้ ควรจะเป็นไอดอลหรือครูนำทางองเรา คุณควรกลัซซิดกับเขาให้มาก ให้เขาเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของคุณ สร้างความสัมพันธ์ทางจิตใจกับเขา

และคุณต้องอยู่ร่วมกับคนที่เชื่อมั่นในอุดมการณ์องคุณ ช่วยเหลือคุณอย่างกระตือรือร้น

นี่คือเหตุผลที่ว่าทำไมที่บริษัทองเรา ผมและสมิธจึงคัดเลือกพนักงานด้วยตัวเองอย่างรอบคอบ ผมไม่ได้เลือกคนเก่ง แต่มีบรรทัดฐานสำคัญหลายอย่าง เพราะในโลกนี้มีคนเก่งมากมาย เราไม่หวังว่าจะไม่มีคนเก่ง แต่สิ่งที่สำคัญกว่านั้นคือเราต้องการคนที่มัทศนคติที่ดีมีความรับผิดชอบมาทำงานร่วมกัน ทำให้อุดมการณ์ร่วมกันองเราเป็นจริง

ความคิดด้านบวกเป็นอย่างไร

1. ไม่พอใจกับสภาพปัจจุบัน มองเห็นความบกพร่ององตัวเอง แล้วศึกษาและเติมพลังอย่างถ่อมตัว
2. มองว่าอุปสรรคเป็นสิ่งทำทหาย ไม่ใช่ปัญหา จึงไม่หลีกเลี่ยง แต่หาทางแก้ไขอย่างกระตือรือร้น พร้อมกับฝึกฝนพัฒนาความสามารถองตัวเอง
3. พยายามช่วยเหลือและให้กำลังใจคนอื่นด้วยความยินดี ไม่โจมตีใคร
4. มีความรับผิดชอบ รักษาคำพูดรักษาเกียรติ เมื่อเกิดวิกฤติ

- ไม่ถอยหนี กล้าก้าวออกไปจัดการปัญหา
5. เปลี่ยนแปลงตัวเองให้เก่งขึ้นและยังทำให้ตัวเองมีความสุข มีความกระตือรือร้น
  6. ไม่เห็นแก่ตัว ยินดีแบ่งปันสิ่งที่ตัวเองมีให้ผู้อื่น แสดงความยินดีกับความสำเร็จของคนอื่น ยินดีรับฟังความเห็นของผู้อื่น

ข้อดีของคนแบบนี้เรียกว่ามีสารอาหารด้านบวก คุณต้องค้นหา ไอดอลแบบนี้ เขาเข้มแข็งกว่าคุณ มีเสน่ห์กว่าคุณ สามารถชี้ทางด่วนให้คุณเติบโตอย่างรวดเร็ว กระตุ้นศักยภาพของคุณ ทำให้คุณเป็นคนมีสติและเชื่อมั่นในตนเอง

น่าเสียดายที่มีคนส่วนหนึ่งทำสิ่งตรงกันข้าม บางคนเลือกคนธรรมดาหรือคนที่ชอบทำตัวเด่นเป็นครุฑนำทาง จนตัวเองเปลี่ยนไปเหมือนคนเหล่านี้ ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อการเติบโต เพราะจะถูกชักนำไปเป็นคนธรรมดา ถ้าคุณอยากเป็นคนที่ยอดเยี่ยม ก้าวข้ามอดีต กลายเป็นคนที่ดีกว่า ต้องหลีกเลี่ยงความผิดพลาดนี้

๑ สร้างแบรนด์ตัวเอง

อนาคตของคนคนหนึ่งจะประสบความสำเร็จในการใช้ชีวิต ในหน้าที่การงาน จะได้รับความนับถือจากคนในวงกว้างหรือไม่ ความจริงแล้วสามารถมองออกได้คร่าว ๆ ตั้งแต่ช่วงเรียนมหาวิทยาลัย มีคำกล่าวที่ว่า “สามขวบเห็นตอนโต หกขวบเห็นตอนแก่” ความจริงอาจจะไม่แม่นยำเสียทีเดียว ผมเชื่อว่าช่วง 10 ปี ขณะอายุ 12 - 22 ปี การสร้างบุคลิกและบริหารจัดการตัวเอง เรียนรู้จากใคร เรียนรู้อะไร จะตัดสินความเป็นคุณทั้งชีวิต

ในอนาคตคุณจะเป็นคนที่มีเสน่ห์หรือไม่ คุณจะเป็นคนซื่อสัตย์รักษาคำมั่นหรือไม่ เป็นคนกล้าผจญภัยหรือไม่ มีความคิดสร้างสรรค์หรือไม่ ความเป็นตัวเองที่ชัดเจนของคุณแสดงออกมาอย่างชัดเจนทั้งคำพูดและการกระทำตั้งแต่ตอนเรียนมหาวิทยาลัย ทำให้คนอื่นรับรู้และมองออก

แบรนด์เป็นตราประทับรับรองคุณภาพ

แบรนด์หมายถึงคุณสมบัติภายในและภาพลักษณ์ภายนอก รวมกันและปรากฏออกมา แสดงถึงเอกลักษณ์ ความแปลกใหม่ ชัดเจนและจดจำง่าย มีลักษณะเฉพาะตัวที่เด่นชัด เป็นพลังแสดงถึงความเป็นตัวเองและกำหนดว่าคนอื่นจะมองคุณอย่างไร

แบรนด์ตัวเองที่ดีมีลักษณะ 3 ประการ คือ เห็นภาพรวม มีความยั่งยืน และมั่นคง นอกจากนี้ยังมีลักษณะพิเศษอีก 3 ประการ ดังนี้

มีเอกลักษณ์ไม่เหมือนใครและไม่มีใครเหมือน
มีความเชื่อมโยงกับสิ่งอื่น มีสิ่งที่คนอื่นมองว่าสำคัญมาก
เป็นสิ่งที่ใครก็ชื่นชมและปรารถนา
มีความเสมอต้นเสมอปลาย หรือลักษณะร่วมที่คนอื่นสามารถสังเกตได้แม้เวลาจะผ่านไปนานแล้ว

ตั้งแต่เข้าสู่ศตวรรษที่ 21 หลักการเอาตัวรอดในการทำงานก็คือการสร้างแบรนด์ตัวเอง เมื่อมีแบรนด์ตัวเอง จึงมีความเป็นไปได้ที่จะสร้างผลงานโดดเด่น แบรนด์ไม่เพียงแต่เป็นลิขสิทธิ์ของธุรกิจหรือผลิตภัณฑ์ ยังเป็นอาวุธสำคัญในการแข่งขัน ไม่ว่าคุณ จะอยู่ประเทศใด อยู่ในองค์กรไหน การจะให้คนรู้จักและยอมรับ ก่อนอื่นคุณต้องแสดงให้เห็นคุณค่าของตัวเอง เรื่องนี้สำคัญ กว่าความสามารถทุกอย่าง

ถ้าคุณก้มหน้าก้มตาทำงานโดยที่ไม่มีใครรู้ ไม่มีใครมองเห็น หรือรู้สึก ความเก่งของคุณก็จะถูกทับถมด้วยข้อมูลมหาศาล คนที่มีความสามารถด้อยกว่าคุณแต่รู้จักแสดงเอกลักษณ์ของตัวเอง จะได้รับผลตอบแทนมากกว่า ดังนั้นถ้าอยากผลักดันตัวเองให้ ประสบความสำเร็จ อยากมีชีวิตที่มีความสุขและมีความสำเร็จ ในการทำงาน คุณต้องเรียนรู้ที่จะนำเสนอตัวเองแบบดารา ปฏิบัติต่อ ตัวเองเหมือนเป็นสินค้าที่วิจิตรบรรจง สร้างแบรนด์ตัวเองที่ชัดเจน ทำให้ทุกคนเข้าใจอย่างแท้จริง ยอมรับทุกอย่าง ชื่นชมอย่างจริงใจ มีแต่อย่างนี้เท่านั้นเราจึงจะก้าวหน้าในการทำงานอย่างต่อเนื่อง เป็น

แบบอย่างให้คนอื่นศึกษาได้

ความจริงแล้วแบรนต์ตัวเองไม่ใช่เกิดจากความรู้สึกของตัวเอง แต่เป็นความรู้สึกที่คนอื่นมีต่อเรา เป็นภาพของเราในสายตาของเขา เกิดจากประสบการณ์และการยอมรับของคนอื่นในความสัมพันธ์ต่อกัน การสร้างแบรนต์ที่ยอดเยี่ยมของตัวเองก็คือการเผยสิ่งที่มีคุณค่าที่สุดในตัวเราออกมา ทำให้งดงาม เหมือนโฆษณาที่ดีที่สุดที่ประทับในความทรงจำของผู้คน ให้เปล่งประกายและมีแรงดึงดูดที่ไม่มีใครแทนที่ได้

ช่วงเรียนมหาวิทยาลัยคุณมีภารกิจสำคัญ 2 ประการ
1. สั่งสมความรู้ 2. สร้างแบรนต์ตัวเอง เพื่อบรรลุภารกิจนี้ คุณจำเป็นต้องเรียนรู้ ซึมซับความรู้เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ เรียนรู้คุณค่าของชีวิตและดำเนินชีวิตอย่างติดดิน มหาวิทยาลัยเป็นสถานที่ศึกษาหาความรู้และฝึกการใช้ชีวิต ทำให้คุณได้ใช้ชีวิตอย่างเต็มที่และเตรียมตัวเพื่ออนาคต พร้อมกับการค้นพบตัวเอง ทำให้ตัวเองเข้มแข็ง สร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น

หลักคิดและทัศนคติ

คะแนนสอบกำหนดอาชีพในอนาคตใช่หรือไม่ คำตอบคือ ไม่ใช่

คนที่สอบได้คะแนนดีตอนเรียนมหาวิทยาลัย ความก้าวหน้าด้านการทำงานมีแนวโน้มเป็นแบบธรรมดาและเป็นไปตามแบบแผนยากที่จะก้าวไปได้ไกล 90 เปอร์เซ็นต์ของคนที่เรียนเก่ง 10 ปีต่อมาจะเป็นลูกน้องที่เชื่อฟัง มีเงินเดือนที่แน่นอน ใช้ชีวิตแบบเดิม ๆ เข้าทำงานเก้าโมงเลิกห้าโมงเย็น เมื่อพูดถึงอนาคตพวกเขาจะคิดทันทีว่าอีก 30 ปีข้างหน้าตัวเองก็จะต้องอยู่อย่างนี้ “ผมไม่อดตาย

แต่ก็ไม่รวยหรอก”

ตรงกันข้ามกับนักศึกษาที่เรียนไม่เก่ง ซึ่งแน่นอนว่าเป็นคนส่วนน้อย หลังจากสำเร็จการศึกษาออกมาฝ่าฟันระยะหนึ่ง และทู่เมทอย่างหนักก็จะประสบความสำเร็จที่น่าภูมิใจ แต่ก็มีคนอีกมากที่ก้าวไปไม่ถึงจุดนี้ จากการสำรวจพบว่า เศรษฐีและผู้บริหารธุรกิจส่วนใหญ่เป็นพวก “เกเร” ในมหาวิทยาลัย เรียนหนังสือแย่มากจะก่อเรื่อง เป็นที่เอือมระอาของอาจารย์ และถูกนักเรียนที่เรียนเก่งดูถูก บางคนนอกจากการเรียนเสียก่อน แต่เมื่อ 10 ปีผ่านไป พบเขาอีกครั้ง เขาอาจจะเป็นเจ้าของนายคุณ หรือมีเงินมหาศาล เป็นคนที่ประสบความสำเร็จ ในขณะที่คุณต้องใช้เวลามากกว่า 20 ปี จึงจะก้าวไปถึงระดับเขา

ความแตกต่างอยู่ที่ไหน

คนที่เรียนไม่เก่งแม้ไม่ใส่ใจการเรียนแต่ได้ฝึกความสามารถในการคิด หรือพบครูนำทางความคิด มีแนวคิดและทัศนคติที่ดี คนเหล่านี้ไม่ท้อถอยจำตายตัว แต่ถนัดวิเคราะห์ ไม่ตอบปัญหาอย่างตายตัว แต่วางแผนอนาคตของตัวเองอย่างยืดหยุ่น และมีความสามารถในการปรับตัวด้วยการลงมือทำ

ดังนั้นความจริงของการอยู่รอดในโลกนี้ก็คือ

แนวคิดกำหนดทางออก คิดอย่างไรก็ได้ผลอย่างนั้น

ทัศนคติกำหนดอนาคต ทัศนคติอย่างไรก็ใช้ชีวิตอย่างนั้น

พัฒนาอีคิว

คุณควรพยายามพัฒนาอีคิว (ความฉลาดทางอารมณ์) ไม่ใช่มุ่งแต่คะแนนสอบ ทางเลือกของคุณตอนเรียนมหาวิทยาลัยจะตัดสินใจอนาคตด้านการทำงาน คุณเป็นนักศึกษาแบบไหนมีผลต่อ

หน้าที่การงานในอนาคต สิ่งที่จะมีบทบาทสำคัญไม่ใช่คะแนนสอบ แต่เป็นอิคิว ซึ่งเป็นส่วนประกอบของแบรนด์ตัวเอง

ช่วงที่เป็นนักศึกษาควรสร้างและพัฒนาอิคิว นั้นหมายถึงว่า คุณต้องรู้จักควบคุมอารมณ์ รู้จักคิดในมุมมองของคนอื่น มีสายตายาวไกลในการมองปัญหา มีอุดมการณ์มั่นคง นี่เป็นพื้นฐานสำคัญ ของความสำเร็จ และเป็นปัจจัยที่ทำให้คุณได้รับการเคารพจาก คนอื่น

คนส่วนใหญ่มักคิดว่านักศึกษาที่ฉลาด ไอคิวสูง สอบได้ คะแนนดี จะมีอนาคต มีความสำเร็จ แต่ความจริงมากมายได้ พิสูจน์ว่าถ้าคุณใส่ใจแต่ไอคิว มองข้ามอิคิว คุณจะแค่อัจฉริยะ แบบบลูกจ่าง อัจฉริยะแบบบลูกจ่างเป็นอย่างไร ก็คือคนที่จำเป็นต้อง ได้รับการจัดสรรงานและกระตุ้น เป็นส่วนหนึ่งของสายพานการผลิต แบบเดียวกับตะปูดวง ขาดความสามารถในการคิดด้วยตัวเอง จึงไม่อาจพัฒนาขึ้นไปอีกขั้นหนึ่ง คนอย่างนี้จะได้รับการช่วยเหลือ จากคนอื่นหรือไม่ คนที่ไม่มีคุณค่ามากนัก แม้จะพบครูนำทางก็ยาก ที่จะแก้ไขตัวเองได้อย่างแท้จริง

ในสังคมทุกระดับเราจะเห็นนักศึกษาที่ฉลาดและมีผลการเรียน ยอดเยี่ยม แต่พอเรียนจบกลับไม่ประสบความสำเร็จ (ไม่ใช่ว่า ทุกคนจะเป็นอย่างนี้) คนที่ทำงานในระดับธรรมดาส่วนใหญ่เป็น คนแบบนี้ นักศึกษาบางคนผลการเรียนค่อนข้างแย่ แต่อิคิวสูง เป็นพิเศษ ถ้าเข้าสู่สังคมด้วยแบรนด์ตัวเองที่สร้างขึ้น มีแรงดึงดูด สูง จะประสบความสำเร็จด้านการทำงานค่อนข้างมาก

ผมอยากจะบอกว่าช่วงที่เป็นนักศึกษา การค้นหาครูนำทาง เป็นเรื่องสำคัญจริง ๆ เพราะครูนำทางจะกระตุ้นและฝึกอิคิว ทำให้ คุณรู้จักคิด ไม่ใช่การท่องจำคำตอบมาตรฐาน จะเป็นประโยชน์ ไปชั่วชีวิต